

Apocalipsis

Llëbo ëre pina Jesucristorë Juan kong, shji yo ñno wleni Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara.

Eshko dbaryo ga Juan iaraba beno shäng dlung tjrëko ko Patmos lishko, ba shdungglo, Jesús roy pjlú lara kjishko. Pjlara ga Jesucristo weno ba kong. Eshko ga llëbo pina ba kong, shji yo ñno wleni, ga ichara ba të, llëbo li miyde nopga uunkongdë wlo.

Bäm go ga ichara kjibokwo të Jesús tjlökwo kjragaga kringgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.)

E irgo ga llëbo wen llono li pina ba kong. Nopga owa li shdüya Sbörë sorë li pina ba kong. Ä ëngkwë Sbö nopga tjok sorë li pina ba kong. E zāya Jesúsde sorë li pina ba kong. Llono ga nopga uunkong ber löng sorë li pina ba kong bakoe.

Llëbo ñna Juandë kës ëre tara beno Jesús tjlökwo kjragaga kong.

¹ Llëbo ëre pina Sbörë Jesucristo kong, pīya ba parkagaga kong wlo, llëbo wen dörö li miyde lok wlo. Eni ga tja Juan kong ga ba parkaga kjok dogo

so ichara Jesucristorë ter shrono shäng bor kong, llëbo ëre pïya bor kong wlo.

² Llëbo ïnor li tër uunkong bomi kong, Sbö tjlökwo roy lara Jesucristorë bor kong li tër bomi kong bako, ber ba miydoklo wlo.

³ Ëye kjibokwo ëre lë oblë kong ga ber wopjluë. Ëye tjlökwo ëre kuk, ga kole ga ber wopjlu bako, dbar lër shäng li dörö kjishko.

⁴⁻⁵ Kjibokwo ëre taga tja Juandë.

Jesús tjlökwo kfragaga kkringgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong.

Rokër Sök Ïyado li* kong, sëyaga doglo kjäk (7) tjeng ba pïlu sökklo jong li bokshto li† kong, Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe. Jesucristo, e Sbö tjlökwo kura li laga jlökoyo, woshrra bäm go li e, pïlupga löng kjok ëre kjing go ichaga li e bakoe. Shji woyde ara, owa pjäng bi go li löna beno dret, ba srëng kwona li go,

⁶ ga shji iara beno löng syöshtagaga parkë löng Sbö, ba Data, borwa pïluyo li kong. E kjishko ga Cristo iëy ber kësbang, tjwlö ara, dbo ara ïyado wlo. Ber eni.

⁷ Tja kuzïa. Llono ga Cristo ter pjäng sho roshko, ïga uunkongdë, ba shorkegaga löng dënashko li omïk bakoe. Eshko ga tjëyoga löng kës li ber löng woydë ara ba kjishko.

Ber eni.

---

* **1:4-5 Sök Ïyado** le li, e **Data Sbö** loklo. † **1:4-5 Sëyaga doglo kjäk (7)** le li, e **Sbö Sëya dbo oblë oblë** li loklo.

⁸ Tjlapga Sbö tjlē ga «Tja so tjlökwö toklo ko *Alfa*‡ kjoyo, tja so tjlökwö toklo ko *Omega*§ kjoyo bakoe. Llëye llēm obishko ga tja sök tjän. Llëbo uunkong pjítong dret ga tja sök obi. Sök İyado li tja. Llëye shäryër woydë li shäryër ga pjlúe» le.

Domer weno shäng kjlara, so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyoe

⁹ Tja Juan, tja bomi kjlara Jesús tjlökwö kjraga. Shji mär bi pjluyo Jesús go kjışhko ga shji shdun-goba, gueniyo kuy kjange. Sbö tjlökwö roy lara Jesúsdë bor kong li lër shäng oba kong kjışhko ga tja icharaba beno sök dlung tjrëko ko Patmos lishko.

¹⁰ Pjlara ga Tjlapga Jesús dbaryo* ga tja go Sbö Sëya jlökoyo. Eshko ga ybö kuror bor irgo pjlara dbo ara, pjluk wli bakworoy wleni.

¹¹ Tjlë bor kong ga «Llëye İp li tos ber pjang kjibokwo go. E irgo ga ichos jek Jesús tjlökwö kjragaga kjrिंगgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. Ichos jek Éfeso kjokyo, Esmirna kjokyo, Pérgamo kjokyo, Tiatira kjokyo, Sardis kjokyo, Filadelfia kjokyo, Laodicea kjokyo bakoe» le.

¹² Eshko ga tja bojongö İn iröng, ëye ybö kuror tjlē li ë miydër wlo. Eshko ga İn ga iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7),

¹³ tjrëko shäng kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, doyono shäng shwong kur may

---

‡ **1:8** Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Alfa*, e ba bäm İyo, tjlökwö toklo ko *A* wleni. § **1:8** Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Omega*, e ba pjrshko, tjlökwö toklo ko *Z* wleni. * **1:10** *Tjlapga Jesús Dbaryo* le li, e *dbar sondëshko* loklo, e woshrra Sbörë e dbaryo kjışhko.

äär ba kju kjing go, dop pjrikklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjlú kjing go.

¹⁴ Ba kägä, ba käkzong, e kjwo pjlublún so pjäng sho kjoyoe. Ba bok roy so iök lok ri ri kjoyoe.

¹⁵ Ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo li iak jong iök pjë jong ri ri roshko li kjoyoe. Ba ybö dbo ara, di kës pjlublunyo dik.

¹⁶ Orkwo këlëkong dbala tjeng kjwo kjäk (7). Dröng tur jong ba kjak roy kjwangna, kowo stek kar kar. Ba bokkwo kälä lletlet, dlo wleni.

¹⁷ İn jek drëng ga tja jek rish buk ba dre zlong, shji wolono buk wleni. Gueniyo eshko ga tja porwara ba orkwo këlëkong go, ga tjlë bor kong ga «Llëye bangkjrëp llëme. Llëye llëm obishko ga tja sök tjän. Llëbo uunkong pjitong dret ga tja sök obi.

¹⁸ Sök İyado li tja. Tja wolono, gueniyo tja sök së İyado wlo. Shinmoga shtoyo u bäng bäng dökklo tjeng bor wloshko, epga woshrër iröng obi ga pjlúe.

¹⁹ »Llëye İnop li tozong. Eni tjok ga llëye shäryë li tos, llëye wen tek iröng li tos bakoe.

²⁰ Dbala İnop tjeng kjwo kjäk (7) bor orkwo këlëkong ëre, iök shjiy bapkwo shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) ëre, e llë loklo lër bop kong. Iök shjiy bapkwo kjwo kjäk (7) ëre, e bor tjlökwo kjruga kjrिंगgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë li jyäglo. Dbala kjwo kjäk (7) ëre, e roy sögaga kjok dogo so doglo kjäk (7), parkë löng bor tjlökwo kjruga kjrिंगgwo kjäk (7) kong li jyäglo bakoe.

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlōkwo kjragaga löng Éfeso kjokyo li kong

¹ »Roy söga kjok dogo so shäng kjlara, bor tjlōkwo kjragaga löng Éfeso kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, orkwo këlëkong dbala tjeng kjwo kjäk (7), jëk shäng iök shjiy bapkwo shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) li tjrëko. E tjlë bomi kong ga

² ‘Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy parkë bor kong kjang, llëbo weno bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. No kjone kjone tjlëno ga “Tja Sbö tjlōkwo roy laga Jesús äska” lara eni. Eshko ga tjlīnōmi yōtso, ga miydoromi ga jyō erä. Eshko ga ioromi beno jëk löng bomi tjok ame.

³ Bor kjīshko ga llëbo weno bomi kong owa ara, gueniyo kuromi kjang, pjäy wosonkono llëm bakoe.

⁴ ” ‘Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa kjrina. Pjäy mär löng bor go kjwlëshko ga pjäy ëng woydono ara kar kare. Gueniyo pjäy opshäryë eni ame.

⁵ Pjäy opshäryono dämärshko sorë li woy-otjlīzīa. Llëbo shäryëmi löng owa li, e owa jlōe lozī, ga rayozī, ga llëbo shäryoromi dämärshko, Sbö tjlōkwo kjroromi kjwlëshko li shäryozī eni iröng obi. Shäryëmi eni llëm ga tja jek bomi iök shjiy bapkwo jong li kjë bomi shjiryo.

⁶ Gueniyo llëbo ber pjlú bomi kong, llëbo owa shärye nicolaítagarë löng li iywor shjiktëng, ga pjäy omīywō shjiktëng eni bakoe.

7 ”Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlōkwo le Sbō Sēyarē bor tjlōkwo kjrāgaga kong li kuya yōtso. Sbō kjok bukshko ga kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llēme. Ga ēye llēbo owa li zano ga ichēr kjor bo li uē’ le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlōkwo kjrāgaga lōng Esmirna kjokyo li kong

8 »Roy sōga shāng kjlara obi, bor tjlōkwo kjrāgaga lōng Esmirna kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, sōya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shāng kjlara, llēye llēm obishko ga sōk tjān, llēbo uunkong pjitong dret ga sōk obi. Era wolono, ga woshrono irōng obi. E tjlē bomi kong ga

9 »Pjāy shdungoba sorē, e miydēr. Pjāy song jlōe. Gueniyo jlōkoyo ga pjāy song llēm, pjāy llēbo ara wleni. Pjāy jyōyotke nopgarē sorē li miydēr. Epga tjlē ga “Tjawa judíoga” le, miga jyō, epga Ä nopga erä.

10 Llēbo wen tjwe bomi kong owa li bangkjreṃi llēme. Lēr bomi kong ga pjāy kjong kjong ie Ärē om go ber lōng no shdūzlong uyo roshko, pjāy tjliya wlo, llēbo owa shāryēmi wlo le, ga pjāy shdūya song äär jong dbar sak kjwara (10). Gueniyo tja rayēmi llēm, äär jong pjāy wolono guing. Shāryoromi eni ga pjāy iēr ber lōng sē iyado Sbō tjok.

11 ”Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlōkwo le Sbō Sēyarē bor tjlōkwo kjrāgaga kong li kuya yōtso. Ēye llēbo owa li zano ga nopga wolono tjeng li wolon jek obi wlenishko ga llēye wen ba kong llēme’ le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlōkwo kjragaga löng Pérgamo kjokyo li kong

¹² »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlōkwo kjragaga löng Pérgamo kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»«Shäng kjlara, dröng tjeng kjwangna, kowo stek kar kar. E tjlē bomi kong ga

¹³ 'Miydër ga pjäy löng lishko ga nopga pjluoyo li Ä erä. Eni ëmdë ga pjäy mär löng bor go iyado. Dënashko ga domer shäng kjlara eshko ko Antipas. E parkono bor kong pjlué. E zröraba bomi tjrekoshko ga tja rayoromi llême.

¹⁴ " 'Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa. Dënashko ga Balac pina Baländë Israel tjëyoga jyäpgwë ara. Epga ichara öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li uë. Epga ichara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Pjäy kjone kjone jëk löng tjlōkwo ëre go.

¹⁵ Pjäy kjone kjone jëk löng tjlōkwo owa le nicolaítagarë li go bakoe.

¹⁶ E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlōe lozī, ga rayozīa. Llëm ga tja jek bomi shwoy, ga tja ëngkjwë bomi tjok, dröng tur jong bor kjak roy li go.

¹⁷ " 'Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlōkwo le Sbō Sëyarë bor tjlōkwo kjragaga kong li kuya yōtso. Ëye llëbo owa li zano ga kong dli ter kjok dogo dwayo miydëba kjok ëre kjing go llëm wleniyo li* twër ber ba kong. Kong akkwo kjwo

---

* **2:17 Dli ter kjok dogo dwayo** le li, ko *maná*.

pjlublún twër kjwara bako, goshko ko jyã tak pjang tjaglën, miydaga ërë llëm, miyde ba kjraga lirë eröe' le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong

¹⁸ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Sbö Wa, ba bok roy so iök lok ri ri kjoyo, ga ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo krung beno shjiy kjoyo bakoe. E tjlë bomi kong ga

¹⁹ 'Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy ëng woydë ara, pjäy mär bor go, pjäy parkë bor kong pjlú, llëbo wen bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. Miydër ga eerishko ga pjäy löng llëbo pjlú shäryë ara, pjäy mär bor go bäm go li kjinmo bakoe.

²⁰ ” 'Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa kjrina. Walë shäng kjlara ko Jezabel. E tjlë ga “Tja Sbö tjlökwo laga” le, gueniyo jyö erä. Tjlökwo le shäng li go ga bor parkagaga jyäpgwe ara. Epga iche pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Epga iche öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li uë bakoe. Eni ëmdë ga e slomi llëme.

²¹ Kong dbar tworor kop ara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe le wlo, gueniyo raye woydë llëme.

²² E kjïshko ga iër ber buk swlo ara, ba bukklo kjing go. Eye pë ba tjok, ga llëbo owa shärye löng li raye llëm ga shdun ara bakoe.

²³ Walë li wapga zrör drete. Eshko ga bor tjlökwo kjrägaga löng kës li ommiydë ga wotjlïk llë

li, llëye woyde löng li, e miydër pjlú, ga pjäy kjlara kjlara potjwlën, llëbo shäryoromi li kjishko.

24 ” ’Gueniyo pjäy kjone kjone jëk löng Jezabel tjlökwö li go llëme. Pjäy oppino kjok miydë Ä ï miydëba llëm wleniyo lëba li go llëm bakoe. Pjäyda ichër llëbo oblë shäryë llëme.

25 Pjäy mär ber löng tjlökwö kjroromi li go erä.

26 ” ’Ëye llëbo owa li zano, ga tja kolara äär jong ba dbo go ga kong dbo twër, tjëyoga uunkong iche wlo,

27 dbo twara bor Datarë bor kong sorë ga eni. Ga “epga iche kjang; kole lok llëm ga shdüya ara, klung sbi dloroy pjäs wleni.”†

28 Ga kong dbala ko Dbar Kjoklo li twër ber ba kong bakoe.

29 Ëye kwomgwö tjok ga woyde ga tjlökwö le Sbö Sëyarë bor tjlökwö kjragaga kong li kuya yötso’ le.”

3

Kjibokwö tak pjang Jesús tjlökwö kjragaga löng Sardis kjokyo li kong

1 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwö kjragaga löng Sardis kjokyo li kong. Kong kjibokwö tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwö li tos eni:

»“Shäng kjlara, wloshko tjeng Sbö Sëyaga doglo kjäk (7),* dbala kjwo kjäk (7) bakoe. E tjlä bomi kong ga ‘Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy löng së lëba, gueniyo pjäy wolono löng wleni.

† 2:27 Salmo 2.9. * 3:1 Sbö Sëyaga **doglo kjäk (7)** le li, e Sbö Sëya **dbo oblë oblë** li loklo.

² ¡Pjāy wollenzong! Pjāy dbo beno sira dö, ga jetoe. E kjĩshko ga pjāy dbokjrozong. Īn ga pjāy jək löng pjlo bek bor Sbö bokso llēme.

³ Tjłkwo kuromi, kjroromi li, e woyoshrozĩ, kolozĩ iröng obi. Llēbo owa shāryēmi löng li, e owa jlōe'lozĩ, ga rayozĩa. Pjāy wollen llēm ga tja koshēmi löng llēmshko ga tja jek bomi shwoy, no lū ä wleni.

⁴ ” Pjāy kjłöbö, bomi shwong shtimirē wliwli wleni llēm obi. Pjāyda omshāryono eni kjĩshko ga pjāy iēr ber jək löng bor tjok, doyē shwong ko pjłublún go.

⁵ Ēye llēbo owa li zano ga doyē shwong ko pjłublún go, baĩa dik. Ēye ber sök sē ĩyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbö kjibokwoyo li go. Ga ĩye llēbo owa li zano ga ba ko lön kjibokwo li go dwayo llēme. Ba kjĩshko ga tja tjłē bor Data, ba parkagaga kjok dogo so kong ga “Kjwe botoya” lēr ba kong lok eni.

⁶ Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga tjłkwo le Sbö Sēyarē bor tjłkwo kjpgaga kong li kuya yōtso' le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjłkwo kjpgaga löng Filadelfia kjokyo li kong

⁷ »Roy söga shäng kjłara obi, bor tjłkwo kjpgaga löng Filadelfia kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjłara, e eröe. Tjłkwo bek laga li e bakoe. Pjlu David u bäng bäng dökklo tjeng ba wloshko. U bäng bäng döra ga bängzaga erē llēm, u bäng bäng bängzara ga döga erē llēm bakoe. E tjłē bomi kong ga

⁸ «Pjãý jëk löng sorë, e miydër. Īzã. U bãng bãng döror jong bomi bokshto, bãngzaga ërë llëme. Miydër ga pjãý dbo ara llëm, gueniyo bor tjlökwo koloromi, tja rayoromi llëm bakoe.

⁹ Pjãý löng lishko ga nopga löng kjlëbö, tjlë ga «Tjawa judíoga» le, miga jyõ, epga Ä nopga erä. Llono ga epga ichër kjök tjok bomi bokshto, ga tjlë lok bomi kong ga «Nopga woyde Jesúsde ara li pjãý» le bomi kong eshko.

¹⁰ Dbar tjwe kjwara ga llëbo wen nopga löng kjok kjwang jìkong li kong owa, epga tjlin wlo. Dënashko ga tja tjlëno bomi kong ga «Llëbo wen bomi kong owashko ga kuzi kjang, tja rayëmi llëme» loror bomi kong eni, ga tjlökwo li koloromi. E kjishko ga dbar owa li tjweshko ga pjãý dër yõtso, pjãý dâr wlo.

¹¹ »Tja äar malinge. Llëye tjeng bomi tjok li jnezì, bomi potjwlëkkìo li döga ërë bomi shjiryo llëm wlo.

¹² Eye llëbo owa li zano ga iër ber shäng Sbö u shwleyo wleni, ga ber shäng eni ÿyado. E go ga bor Sbö ko li tër, bor Sbö kjokyo ko li tër, bor ko li tër bakoe.† Ba kjokyo li, Jerusalén kjokyo tjaglën li e. E ter kjok dogo dwayo.

¹³ Eye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kragaga kong li kuya yõtso' le.»

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kragaga löng Laodicea kjokyo li kong

¹⁴ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kragaga löng Laodicea kjokyo li kong. Kong kjibokwo

† 3:12 Sbö ko li tak lok ba go, epga baïya kjishko.

tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, ‘Ber eni’ laga li e. Llëye le li shärye eni ñyado. Llëye ñna li le jlõkoyo. Llëbo shäryara Sbörë kës ichaga li e bakoe. E tjlë bomi kong ga

¹⁵ ‘Pjây jëk löng sorë, e miydër. Pjây zengteng anmoyõ wleni llëm, pjây kjlik ara anmoyõ wleni llëm bakoe. Woydër ga pjây kjlik wleni, llëm ga pjây zengteng wleni.

¹⁶ Gueniyo pjây kjlikjli wleni erö kjishko ga pjây tjwër bor kjak roy dwayo wleni.‡

¹⁷ Pjây tjlë ga “Tjawa dbur sho ara. Llëbo wlënorwa ara. Llëye oblë woydërwa llëme” lëmi eni. Gueniyo pjây song jlõ, pjây llëye dret, pjây kjok ñgö llëm, pjây shwong llëm bakoe. ¿Pjây opkugö löng llëmde?

¹⁸ E kjishko ga lër bomi kong ga dbur sho shõylör suk pjir beno pjlu wleniyo tjwlëzĩ bor kong, ber bomi kong wlo, pjây ber löng dbur ara jlõkoyo wlo. Shwong ko pjublún tjwlëzĩ bor kong, ber bomi kong wlo, pjây doyë e go wlo, pjây löng kjlop dret li lökyo jnemi e go wlo. Ga bokkwo dwloyo tjwlëzĩ bor kong, ber bomi kong wlo, pjây kjok ñgö pjlu wlo.

¹⁹ ” ‘Ëye woydër li jëk owashko ga wlon, ga poshdun, opyë jëk pjlo bek iröng wlo. Eni ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlõe lozĩ, ga rayozĩa.

---

‡ **3:16** Eshko dbaryo ga di bäng tjeng kjlik ara anmoyõ, ga nopga dwlomnek di kjlik li go. Di bäng tjeng obi zengteng anmoyõ, ga di eniyo li ie lok, ber löng wopjlu wlo. Gueniyo di bäng tjeng kjlikjli llë, e ba kong ga llëno llëme.

²⁰ Kuzña. Tja shäng na bomi u bäng bäng bomi rokë, tja iëmi opzrëk jek bomi tjok wlo. Ëye, tja kura, ga u bäng bäng li döra bor kong ga tja opzrëk jek ber sök ba tjok, ga tjawa ië ëng tjok.

²¹ ” Lëbo owa li zanor, ga tja öötong sök bor Data tjok, ba pju sökklo kjing go. Ëye lëbo owa li zano ga kong dbo twër äär ber sök bor tjok, bor pju sökklo kjing go eni bako wlo.

²² Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kfragaga kong li kuya yötso' le.”»

4

Pju sökklo jong kjwara kjok dogo

¹ E irgo ga ñnor jek obi, ga ñn ga u bäng jong oojong kjwara kjok dogo. Ga ybö kuror pjlara pjlu wli bakworoy wleni li tjlëno bor kong obi. Tjlë ga «Pja tëmö. Lëye wen ëre irgo li pin bop kong» le.

² Jekdo eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo. Eshko ga pju sökklo ñn jong kjwara kjok dogo, kjing go ëbo sök kjlara.

³ Sök li so akkwo wolësowa ko *jaspe*, *cornalina*, e kjoyoe. Sökklo li sor go, donku pjang pjribri, kãã kësong, akkwo wolësowa ko *esmeralda* kjoyoe.

⁴ Sökklo li sor go, pjlu pju sökklo lok sak pjök kjingsho pkëng (24), tjlapga kjok llgwega wleniyo sök kjlara kjlara sökklo li kjing go, doyono sök shwong pjlu blún go, pju dlu ioklo shäryak dbur sho shöylör go jong ba dlu kjing go.

⁵ Sökklo jong roworbëshko li roy dwayo, llgwëng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le ara bakoe.

Sökklo li bokshto ga iök pjë lok ri ri ba bapkwö roy kjwo kjäk (7). Sbö Sëyaga doglo kjäk (7) li* e.

⁶ Ga llëbo ïn buk sökklo li bokshto oblë, so dlung shäryak batlë sho go kjoyo, roïgöy wëlle.

Sökklo li worbo go pjlor kar kar, äya löng së wleniyo tjeng kjlara kjlara. Doglo pkëng (4) li bokkwo lok llaw pogo, bäm lë, iröng lë bakoe.

⁷ Kjlara so dbong kjoyo, kjlara so sögla kjoyo, kjlara bokkwo so no kjoyo, kjlara so döbung dbuk pjang kjoyoe.

⁸ Kjlara kjlara sjägä lok ko tjer (6), ga bokkwo lok llaw pogo, sjägä li dorko bakoe. Shkë dba ga tjlä löng ïyado. Tjlä ga

«Tjlapga Sbö, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlúe.

Pja eröe. Pja eröe. Pja eröe.

Pja sök ïyado» le lok eni.

⁹ Sök pjlu sökklo kjing go li sök ïyado. E poshrëya äya löng së lirë ara, e ie lok ber kësbang, tjwlö ara. Ga tjlä lok ba kong ga «Tjawa wopjlú bop tjok ïyado» le eni. Le lok enishko ga

¹⁰ tjlapgaga kjok llgwegä wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) löng li kjök tok sök li bokshto. Ga poshrëya lok eni wopro ga ba pjlunga dlu ioklo ie ba sökklo li bokshto, ga tjlä lok ga

¹¹ «Borwa Tjlapga, borwa Sbö,

llëbo tjeng kës li shäryaga pjarë,

woydorop eni kjïshko.

Ga beno löng së li laga pjarë bakoe.

E kjïshko ga pja tjwlö ara,

---

* **4:5 Sbö Sëyaga doglo kjäk (7)** le li, e **Sbö Sëya dbö oblë oblë** li loklo.

pja iërwa ber kësbang, tjwlō ara wlo,
 pja bangkjrërwa wlo,
 dbo ara li ber bop kong wlo bakoe» le lok eni.

5

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë, kjibokwo

¹ Eshko ga ïn ga sök pïlu sökklo kjing go li orkwo këlëkong kjibokwo tjeng kjwara, tak pjir kjwo kar kare. Kjibokwo li dira pjir, ga kjarbo smona kjibokwo smokklo go kjwo kjäk (7), roshwing llëm wlo.

² Ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so shäng kjlara, dbo ara wleniyo. E tjlëno dbo go, tjlë ga «¿Ëye tjwlō ara, kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo go li döya wlo, kjibokwo li roshwīya wlo?» le.

³⁻⁴ Gueniyo ëye tjwlō ara, kjibokwo li roshwīya, ïya wlo dret, ëye sök kjok dogo eniyo llëm, ëye sök kjok ëre kjing go eniyo llëm, ëye sök klung ëre dorko eniyo llëm bakoe. E kjīshko ga tja slar ëëe.

⁵ Gueniyo tjlapgaga kjok llgwega wleniyo kjlara tjlë bor kong ga «Pja slar ame. Judá tjëyo li dbongyo sök kjwe ïzong. Kjwe David tjëyo. Llëbo owa li zana pjire. E kjīshko ga kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo kjwe döya ga pïlú, kjibokwo kjwe roshwīya ga pïlú bakoe» le.

⁶ Eshko ga ïn ga Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë li kojono sök pïlu sökklo lishko, äya löng së doglo pkëng (4) li, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo löng li, e tjrëko. Ga ïn ga zröraba kjoyoe. Öng li sjö kjwang

kjäk (7), bokkwo kjwo kjäk (7), e Sbö Sëyaga doglo kjäk (7),* ichak kjok kjwang jïkong li loklo.

⁷ Eshko ga jek pjlu sökklo li zlong, ga sök pjlu sökklo kjing go li, kjibokwo tjeng ba orkwo këlëkong li kjrara Öng lirë ey dwayo.

⁸ Kjararashko ga äya löng së doglo pkëng (4) li, tjlapgaga kjok ïlgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) li, e kjök tono tjeng Öng li boksho. Kjlara kjlara wloshko kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tÿy or go wleniyo tjeng kjwara, wloshko di ioklo shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwöbö, roshko llëbo lö pjleblëe. Llëbo lö pjleblë li, e Sbö nopga syö li loklo.

⁹⁻¹⁰ Eshko ga tono lok tÿkwo tjaglën, tÿkwoyo eni:
«Pja zröraba,

ga bop srëng kwonop li go ga nopga tjwlënop
Sbö kong.

Nopga tjwlënop li tjÿyoga oblë oblë uunkong,
tjlë tjlokwo oblë oblë uunkong, kjok shto
oblë oblë uunkong soga bakoe.

Nopga li iorop beno löng syöshtagaga parkë löng
Sbö, borwa pjluyo li kong,
ga ber löng nopga löng kjok ëre kjing go li
ichaga ïyado wlo.

E kjïshko ga pja tjwlö ara,
kjibokwo kjwe kjrëp wlo,
kjibokwo smokklo iak lok ba kjarbo go li döp
wlo bakoe» le.

¹¹ Eshko ga ïnor jek obi, ga ïn ga Sbö parkagaga
kjok dogo so löng träk llëm, shtÿy ga äär llëm wleni.

* **5:6 Sbö Sëyaga doglo kjäk (7)** le li, e **Sbö Sëya dbö oblë oblë** li loklo.

Löng p̄jlu sökk̄lo li, äya löng sē li, t̄jlapgaga li, e p̄jlor kalēkong p̄jribrie.

¹² Ga t̄jlēno lok d̄bo ara. T̄jlē ga

«j̄Öng zr̄öraba kjwe t̄jw̄lō ara,
 d̄bo ara li ber ba kong w̄lo,
 llēbo t̄jw̄lō ara tjeng kēs li ber ba kong w̄lo,
 kjok miydē ara li ber ba kong w̄lo,
 bangkjrēba w̄lo,
 iēba ber kēsbang, t̄jw̄lō ara w̄lo,
 poshrēkoba w̄lo bakoe!» le.

¹³ Eshko ga llēbo tjeng kēs sh̄äryara Sbörē kjok dogo, kjok ēre kjing go, klung ēre dorko, dlung t̄jrēko, e t̄jlēno lok uunkong bakoe. T̄jlē ga

«j̄Sök p̄jlu sökk̄lo kjing go kjwe, Öng kjwe,
 e poshrērwa ÿyado,
 bangkjrērwa ÿyado,
 iērwa ber löng kēs kēs, t̄jw̄lō ara ÿyado,
 d̄bo ara li ber ba kong ÿyado bakoe!» le.

¹⁴ Ga äya löng sē doglo pkēng (4) li t̄jlē ga «Ber eni» le, ga t̄jlapgaga li kjök tono, ga sök p̄jlu sökk̄lo kjing go li, Öng li, e poshrēra lok.

6

Kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo go

¹ E irgo ga ñn ga Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē li, kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo go kjwo kjäk (7) li dōra kjwara. Ga kur ga äya löng sē li kjlara t̄jlēno d̄bo go, kjrik wleni. T̄jlē ga «j̄Pja tegö!» le.

² Ga ñnor jek obi, ga ñn ga kwomgla sök kjlara kjlo p̄jlublún. Kjlara sök ba kjing go wloshko sböng tjeng kjwangna. Ga kong p̄jlu d̄lu ioklo twaraba

kjwara. E irgo ga jek sök kwomgla li kjing go, oba zang wlo le wleni.

³ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga kur ga äya löng sē li kjlara obi tjlē ga «jPja tegö!» le.

⁴ Eshko ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo srëzrën. Kjlara sök ba kjing go. Ga kong dröng twaraba kjwangna kësbange. Ga kong dbo twaraba llëbo wlëp kjok ëre kjing go li pjiya wlo, nopga ber löng ëng zrök wlo.

⁵ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo mya. Eshko ga kur ga äya löng sē li kjlara obi tjlē ga «jPja tegö!» le. Ga ïnor jek obi, ga ïn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo sī. Kjlara sök ba kjing go, wloshko llëbo tjlīkklo tjeng kjwara.

⁶ Ga kur ga ëbo tjlëno äya löng sē doglo pkëng (4) löng lishko dwayo. Tjlē ga «Nopga iëy ber löng parkë dbar kjwara, dwla kjrina bayo gök tjung wleni* äska dö, llëm ga dwla kjrina obi bayo gök tjung wleni kjwo mya äska döe. Gueniyo kjo, kjillgwo bo dyo, e iëy srer llëme» le.

⁷ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga kur ga äya löng sē li kjlara obi tjlē ga «jPja tegö!» le.

⁸ Ga ïnor jek obi, ga ïn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo shwëshwë. Kjlara sök ba kjing go ko Shinmo Kägäyo, ga kjlara obi jek shäng ba irgo ko Shinmo Shtoyo. Kajok kjwang jikong li shdöktong beno kjringswo pkëng (4), ga epga

---

* **6:6 Gök tjung wleni, e bayo litro kjwara dik.**

kong dbo twaraba nopga löng kjok kjrina li zrök pjir wlo. Ga zröra dröng go, pjli go, swlo go, äya kjloshko so go bakoe.

⁹ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo shkëng (5). Eshko ga ïn ga shinmoga sëya löng llëbo lõ pjleblë sukklo jong eshko li dirko. Epga löng së obishko ga Sbö tjlökwo kjrara lok, ga lara oba kong, ga zröraba e kjishko.

¹⁰ Eshko ga epga tjlëno dbo go. Tjlë ga «Tjlapga, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë. Pja eröe. Pja pjlo bek bakoe. ¿Äär jong llono ga nopga löng kjok kjing go li shdum, tjawa zröra lok li kjishko?» le.

¹¹ Eshko ga kjlara kjlara kong shwong twaraba ko pjublün, ga ëbo tjlë ba kong lok ga «Koshozi sira obi, bomi pjeyoga Sbö parkagaga zrökoba bomipjõy dik wlo li, e zröraba pjir guing» le.

¹² E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga ïnor jek obi, ga ïn ga yo tjwe pjang kësbang kjrina, dlo kworkwono beno pjang yët, shwong ko yët wleni, mok kworkwono beno pjang srëzrën, srëng wleni,

¹³ dbala lono ter lok kjok ëre kjing go, kjor ko *higuera* bakwara pjlukdëshko ga bo lono wleni,

¹⁴ kjok dogo jek jëktëng erä, kjibokwo diroy wleni, ga dlup llë, di tjrëko llë, dlung tjrëko llë, e opkwono lok kjok shto oblë uunkong.

¹⁵ Eshko ga pjilupga löng kjok ëre kjing go, nopga tjwlö ara wleniyo, ëngkwaga kägäyoga, nopga uunkong parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyore,

de llēmde, e töktong löng uunkong guëng lok ööng roshko, ak kësks tjeng dlup dirko bakoe.

¹⁶ Ga tjlë löng dlup kong, ak kong ga «Pjã tarzong borwa kjing go. Tjawa jnezĩ bomi dorko, tjawa wlëya sök p̄lu sökklo kjing go lirë llëm wlo, tjawa shdũya Öng lirë ba iir ara li go llëm wlo bakoe.

¹⁷ Borwa shdũzlong dbaryo laraba li öötonge. Eye omkuk kjang ga äe» le löng eni.

7

Nopga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000) iak lok llëbo jyãglo go

¹ E irgo ga ãn ga Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), kojono löng kjok pjir worbo kjringswo pkëng (4) lishko, ga p̄luk tek eshko dwayo li bänkira, kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjiya llëm wlo.

² Epga kong dbo twaraba, kjok ëre pjiya wlo, dlung bakoe. Ga ãn ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi tek tjwe shäng dlo wen tëm shwo lëkong dwayo, wloshko Sbö Sök Ìyado li jyãglo. Ga tjlëno parkagaga doglo pkëng (4) löng li kong. Tjlë ga

³ «Kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjimi llëm, äar jong llëbo jyãglo ioroy Sbö parkagaga löng kës li bokdo go guing» le.

⁴ Eshko ga kur ga Israel tjëyoga iak lok llëbo jyãglo go li doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000).

- ⁵ Judá tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Rubén tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Gad tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
- ⁶ Aser tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Neftalí tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Manasés tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
- ⁷ Simeón tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Leví tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
Isacar tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
- ⁸ Zabulón tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).
José tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Benjamín tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw
 pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw
 pjloglo pjök (12,000).

Nopga ara doyono löng shwong ko pjlublún

⁹ E irgo ga ĩnor jek obi, ga ĩn eshko pjlu sökklo
 li, Öng li, e boksho ga nopga löng träk llëm, shtëy
 ga äär llëm wleni. Tjëyoga oblë oblë uunkong löng
 eshko. Nopga kjok oblë oblë uunkong so löng
 eshko. Nopga tjlä tjlökwö oblë oblë uunkong löng
 eshko bakoe. Doyono löng shwong pjlublún go,
 kjlara kjlara wloshko mek korga.

¹⁰ Ga tjläno dbo go. Tjlä ga

«¡Borwa Sbö, e sök pjlu sökklo kjwe kjing go!

¡No döga li kjwe!

¡No döga li Öng kjwe bakoe!» le.

¹¹ Sbö parkagaga kjok dogo so kojono löng pjlu
 sökklo li, äya löng së doglo pkëng (4) li, tjlapgaga
 li, e pjlor kalëkong pjribri li, e kujono bokdo kjlay
 klung go, ga Sbö poshrëra lok.

¹² Tjlä ga

«¡Ber eni!

¡Borwa Sbö,

e poshrërwa ĩyado,

e iërwa ber kësbang, tjwlö ara ĩyado,

kjok miydë ara li ber ba kong ĩyado,

“Tjawa wopjlú ba tjok” lërwa ĩyado,

dbo ara li ber ba kong ĩyado bakoe!

¡Ber eni!» le.

¹³ Eshko ga tjlapgaga löng li kjlara tjlä bor kong
 ga «¿Löng shwong ko pjlublún kjwe ë, kjone so, e
 miydëpde?»

14 «Tjĭlapga, kjwepga ě miydĕr llĕme» lĕr ba kong.

Kuya ga tjĭĕ bor kong ga «Kjwepga to jek lĕng song jlĕ, llĕbo weno owa kĕsbang dbaryo, gueniyo ba shwong, e kwoshkwara Őng kjwe srĕng li go beno pjlublĕne.

15 E kjĭshko ga lĕng Sbĕ pĭlu sĕkkĭo kjwe bokshto, ga beno lĕng parkĕ ba u roy shkĕ dbae. Ga kjwepga daga beno Sbĕrĕ om go.

16 Beno lĕng pĭli kuk ame, wodogro ame, suya đlorĕ ame, barwe kjok kjĭlikdĕ ame bakoe.

17 Őng sĕk pĭlu sĕkkĭo jong kjweshko go kjwe ber ba daga, kjwepga sĕya ĕĕr di shji ie ber lĕng sĕ jlĕkoyo wleniyo buk ĭshko. Ga ba boryo krĕya Sbĕrĕ, ber lĕng slar ame wĭo» ĩe.

8

Lĕbo lĕ pĭlĕbĭĕ bapkwĕ

1 E irgo ga kjibokwo smokkĭo dĕra Őng ĭrĕ kjwara obi, e tjok ga ŕĕtong kjwo kjĕk (7). Eshko ga kjok dogo beno kĭng wop tjoke.

2 E irgo ga ĩn ga Sbĕ parkagaga kjok dogo so dogĭo kjĕk (7) lĕng Sbĕ bokshto ĭi kong wĭi twaraba kjwara kjwarae.

3 Eshko ga Sbĕ parkaga kjok dogo so tek shĕng kjlara obi, wĭoshko llĕbo lĕ pĭlĕbĭĕ bapkwĕ shĕryak dbur sho shĕylĕr go, ga ŕĕtong shĕng llĕbo lĕ pĭlĕbĭĕ sukkĭo shĕryak dbur sho shĕylĕr go jong ĭi zlong. Eshko ga kong llĕbo lĕ pĭlĕbĭĕ twaraba ara, suya Sbĕ nopga syĕ ĭi tjok, llĕbo lĕ pĭlĕbĭĕ sukkĭo jong pĭlu sĕkkĭo bokshto ĭi kĭng go wĭo.

⁴ Ga llëbo lõ pjlëblë li yõ jem pjang Sbõ parkaga li orkwo dwayo Sbõ bokshto, Sbõ nopga syõ li tjok.

⁵ Eshko ga iök sëya kjrara Sbõ parkaga lirë kjwöbö, llëbo lõ pjlëblë sukklo li dwayo, ga iara llëbo bapkwö li roy, beno tjunge. E irgo ga iök sëya tjeng ba bapkwö roy li dbura jer kjok ëre kjing go. Eshko ga kjrik ri ri le ara, llgwëlëng tur jong lletllet llaw pogo, yo iano bakoe.

Wli

⁶ E irgo ga Sbõ parkagaga doglo kjäk (7) li poshäryono lõng pjir, ba wli li bakwë wlo.

⁷ Sbõ parkaga bäm li, ba wli bakwara, ga iök lono ter kjok ëre kjing go, di zeng kjwolong tjok, srëng tjok bakoe. Ga kjok kjwang jïkong li shdöktong beno kjrïnggwo mya, ga kjok kjrïna li sura pjir, kjor llë, kjlo sho llë tjeng eshko li tjok.

⁸ E irgo ga Sbõ parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga llëbo so dlup kësbang pjë jong ri ri kjoyo, e dburaba jer dlung roshko. Ga dlung kjwang jïkong li shdöktong beno kjrïnggwo mya, ga dlung kjrïna li kworkwono beno srëng eröe.

⁹ Ga llëbo tjeng së ba roy li kjëtong dret, kjong jëk tjeng ba kjing go li pjitong dret bakoe.

¹⁰ E irgo ga Sbõ parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo mya. Eshko ga di llë, di bäng llë, e shdöktong beno kjrïnggwo mya, ga dbala lono kwara kësbang, iök ri ri wleni, di kjrïna li kjing go.

¹¹ Dbala li ko Këä, ga di kjrïna li iara beno tjeng këä. Di sreno li kjïshko ga nopga wolono arae.

¹² E irgo ga Sbõ parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga dlo kãã shdöktong beno kjrïnggwo

mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt, mok kãã shdöktong beno kjrिंगwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt, dbala kãã shdöktong beno kjrिंगwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt bakoe. E kjĩshko ga dba li shdöktong beno kjrिंगwo mya, ga dbar kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yēt, shkë li shdöktong beno kjrिंगwo mya bako, ga shkër kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yēt bakoe.

¹³ Eshko ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga döbung kuror dbuk pjang kjwara kjok dogo, tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «¡Pjãý nopga löng kjok kjing go, Sbö parkagaga kjok dogo so doglo mya obi löng ba wli bakwë wlo! ¡E kjĩshko ga pjãý song jlö, pjãý song jlö, pjãý song jlöe!» le.

9

¹ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo shkëng (5). Eshko ga ĩn ga dbala lono ter kjwara kjok dogo dwayo, kjok ëre kjing go. Dbala li kong u bäng bäng dökklo twaraba kjwara, pjläbgwo jong rong anmoyö li dökklo.

² Ga pjläbgwo li kop dörashko ga yö tëm tur jong ba roy dwayo, llëbo sukklo kësbang anmoyö wleni.

³ Eshko ga yö jem pjang li roshko dwayo sekwa ter tur jong träk llëm, shdöktong kjok kjwang jĩkong, ga kong dbo twaraba nopga ue wlo, no ue dyërë wleni.

⁴ Gueniyo ichara kjlo sho llë, kjor korga llë, llëbo kësang llë, e uë llëme. Ichara nopga Sbö jyäglö lok ba bokdo go llëm wleniyo li uë eröe.

⁵ Gueniyo ichara beno löng nopga li zrök llëm, beno löng ba shdung ara, äär jong moglo shkëng (5). Ue 'lokshko ga kuya ga uara dyërë wleni.

⁶ Eshko dbaryo ga nopga löng li wolon woydë, gueniyo wolon llëme. Wolon woydë ara ëmdë ga wolon ga äe.

⁷ Sekwa lër li, e so kwomgla doyak pjir, jongya ëngkjwë wlo li kjoyoe. Ba kä kjing go llëbo pjang so pjlupga dlu ioklo shäryak dbur sho shöylör go li kjoyo, ba bokkwo so no bokkwo kjoyo,

⁸ ba käkzong so walë käkzong kjoyo, ba kowo so dbong kowo kjoyo bakoe.

⁹ Ba worbu wlikoklo so worbu wlikoklo shäryak dröng sho go kjoyo, ba sjägä, e pjluk so jëkklo ara dopshira kwomglarë jëk löng ëngkjwë wlo li kjoyo,

¹⁰ ba pjlak, e dbo go jong swlet, so dyë shju kjoyo, ga ba pjlak li go ga nopga shduna ara, äär jong moglo shkëng (5).

¹¹ Sekwa li pjluyo sök kjlara. Hebreo tjlökwo go ko Abadón. Grecia so tjlökwo go ko Apolión.* E Ä parkaga, parkë shäng pjlëbgwo jong rong anmoyö li daga.

¹² Llëbo owa anmoyö bäm li jek tjän. Gueniyo beno kjing pjök obi.

¹³ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, ba wli bakwara. Llëbo lö pjlëblë sukklo shäryak dbur sho shöylör go jong Sbö bokshto li goshko sjö iak lok kjwang pkëng (4). Eshko ga ybö kuror pjlara sjö lok li go dwayo.

---

* **9:11** Hebreo tjlökwo **Abadón**, Grecia so tjlökwo **Apolión**, e **no pjiga** loklo.

14 Tjlë parkaga wli bakwaga li kong ga «Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), pjrik löng di kësbang ko Éufrates pjangshko li, e döba» le.

15 Sbö parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li, e iak beno pjrik löng eshko, ba đloyo, dbaryo, mokyö, luyo li öötong guing, nopga zrök ara eshko wlo. Ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringgwo mya. Ga parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li döktong, ga nopga kjrina li zröra lok drete.

16 Eshko ga ëngkjwagaga jëk löng kwomgla söga ara. Kur ga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo pjök (200,000,000).

17 Kwomgla, ba söga, e ĩnor, shji yoĭno wleni li, ga so eni. Ba worbu wlikoklo kjwo srëzrën, ding ding, shöylör bakoe. Kwomgla kägä li so dbong kägä kjoyoe. Iök tur jong ba kjak roy dwayo, yö tjok, akkwo ko *azufre* tjok bakoe.

18 Ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringgwo mya. Ga kjrina li wolono dret, llëbo tur ba kjak roy ëre kjïshko.

19 Kwomgla li dbo ara tjeng ba kjakshko, ba pjlakshko bakoe. Ba pjlak li kägä tjok, so dgur kjoyo, ga nopga shduna lok ara e go.

20 Nopga zröra llëbo owa lirë llëm, beno löng së li, llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, beno löng Ä sëyaga poshrëk, llëbo jyäglo oblë oblë li poshrëk bakoe. Llëbo jyäglo li shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho pjluublún go, dröng sho so klung sho kjoyo go, ak go, kjorkwang go bako, gueniyo kjok ĩga lok llëm, kjok kuga lok llëm, jëk llëm bakoe.

²¹ Enido ga nopga li beno löng llëbo owa shäryë oblä oblä, oba zröya, oba ie ybi go, pë no orkwos-mono ba tjok llëm 'li tjok, lürkë bakoe. Llëbo owa shäryara kës ëre, e rayara lok llëme.

10

Sbö parkaga kjok dogo so, wloshko kjibokwo chirawa

¹ E irgo ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbo ara wleniyo ter pjang kjlara obi kjok dogo dwayo, doyono pjäng sho go wleni, donku pjang ba dlu kjing bakoe. Ba bokkwo so dlo kjoyo, ba dre so iök kjoyo.

² Wloshko tjeng kjibokwo kjwara chirawa, rosh-wing pjir ba orkwo kjing go. Ba dre këlëkong iara dlung kjing, ga milëkong iara klung kjing.

³ Eshko ga öö 'le dbo go, dbong kjluno wleni. Lara pjirshko ga kjrik kjwang kjäk (7) 'li dløktong, ri ri 'le kjwangnashko kjwangnashko.

⁴ Tjlökwo lara kjrik kjwang kjäk (7) lirë tër wlo 'loror, gueniyo kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlä bor kong ga «Jnes ber tjeng bop pjluhshko. Tëy llëme» 'le.

⁵ Eshko ga Sbö parkaga kojono shäng dlung kjing, klung kjing 'li, orkwo këlëkong poyono jem kjok dogo,

⁶⁻⁷ ga tjläno jlökoyo. Tjlä ga «Jlëye koshëy ame! Llëye shäryë wlo 'li, e 'laga Sbörë, ga lara ba tjlokwo 'lagaga kong dënashko. Maling ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi 'li, ba wli bakwe. Ga llëbo lara Sbörë kës 'li, e shäryë eshko» 'le. Tjläno enishko ga tjläno jlökoyo, Sök İyado 'li ko go. Kjok dogo, klung

ëre, ðlung, e shäryaga li e, llëbo tjeng kës eshko li tjok.

⁸ E irgo ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara jek obi, tjlë bor kong ga «Pja nom, ga kjibokwo roshwing pjir tjeng Sbö parkaga kojono shäng ðlung kjing, klung kjing wloshko li kjrëba» le.

⁹ Eni ga tja jek öötong Sbö parkaga li zlong, ga kjibokwo li rokoror ba kong. Kuya ga tjlë bor kong ga «Kjrozong. Uozong. Zrërop bop kjak roy ga kup ga pjlëblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bop bögwo roshko ga bop bögwo li ie ber kë ara» le.

¹⁰ Eni ga kjroror ba wloshko dwayo, ga uoror. Tjeng bor kjak royshko ga pjlëblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bor bögwo roshko ga bor bögwo li iara beno kë ara.

¹¹ Eshko ga ëbo tjlë bor kong ga «llëbo wen tjëyoga oblë oblë tjok li, llëbo wen kjok shto oblë oblë sopga tjok li, llëbo wen nopga tjlë tjlökwo oblë oblë tjok li, llëbo wen pjlupga oblë oblë tjok li, e los jek obi» le.

11

Sbö tjlökwo lagaga do pjök

¹ Eshko ga tja kong kjorkwang twara ëborë kjlara, llëbo tjlïkklo wleni, ga tjlë bor kong ga «Pja kojös, pja nom Sbö u tjlïk, öng sho sukklo jong ba zlong bäng li tjok, ga löng ba poshrëk eshko li shtëp bakoe.

² Gueniyo ba u bäng kjako li tjlïp llëm, e twak beno tjeng nopga judío llëm wleniyo li kong. Sbö kjokyo Jerusalën, e twak beno tjeng ba wloshko,

epga jek löng, tek löng e roshko moglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo.

³ Eshkoshko ga nopga ichër do pjök, bor tjlökwo roy lë oba kong dbargwo sak dbäw dbäw kjingsho sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak tjer (1,260) wlo. Ga shärye lok eni, doyono löng sopokklo shwongyo go» le.

⁴ Kjek ëre Tjlapgayo li boksho ga kjor lok do pjök ko *olivo*, iök shjiy bapkwö lok do pjök bakoe. Kjor li, iök bapkwö li, e nopga do pjök li jyäglo.

⁵ Ëye tjwe ba shdung leshko ga iök to tur nopga do pjök li kjak roy dwayo, ga ba wloyoga tjwe löng li pjiya drete. Ëye ba shdung woydë ga wolon eni kjluwe.

⁶ Epga kong dbo twaraba, shunyo slong, äär jong Sbö tjlökwo lara pjir guing. Ga kong dbo twaraba obi, di kjlospwë ber srëng wlo, swlo oblë oblë ichë tjwe kjok ëre kjing go wlo bakoe.

⁷ Sbö tjlökwo lara lok pjir irgo ga äya owa sök pjläbgwo jong rong anmoyö lishko li shrono shäng ëngkwono ba tjok, ga epga zröra.

⁸ E irgo ga ba doyo beno tjeng kjok tjwölö ara li irbo bäng go, Tjlapga Jesús zröraba pjang kjlös go dënashko kjokyo lishko. Kjek eshko li, e so Sodoma kjokyo, Egipto kjokyo, e kjoyoe.

⁹ Ga nopga tjwe shinmoga tjeng li ik ara, tjëyoga oblë oblë uunkong, nopga tjlä tjlökwo oblë oblë uunkong, kjok shto oblë oblë uunkong soga bakoe. Öör löng eni äär jong dbargwo mya kjingsho bëy, gueniyo ëye wotjlino ba doyo tjeng li jnek llëme.

10 Eshkoshko ga nopga löng kjok ëre kjing go beno löng wopjlu, ga llëbo twara lok ëng kong, ba sëngglo, shinmoga wolono dbaryo li shrëk wlo. Shäryara lok eni, löng së obishko ga nopga li shduna Sbö tjlökwo lagaga lirë ara kjïshko.

11 Gueniyo öötong dbargwo mya kjingsho bëyshko ga woshrara Sbörë iröng obi, ga kojongö löng. Ìya nopga löng lirë ga bangkjre lok ara anmoyö.

12 Eshko ga ybö kura nopga do pjök lirë ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlëno dbo go. Tjlë ba kong ga «Pjäy tëmö» le. Ga ìya ba wloyogarë löng wopro ga to jem kjok dogo, pjäng sho roshko.

13 Jekdo eshko ga yo to jem kësbang. Kjok eshko li shdöktong beno kjringsho sak kjwara (10), ga kjrina lishko ga u lok li toktong pjir, ga nopga wolono doglo sak dbäw dbäw pjloglo kjäk (7,000). Beno löng së li, Sbö sök kjok dogo li bangkjara lok ara, ga iara lok beno kësbang, tjwlö ara bakoe.

14 Llëbo owa anmoyö pjök li jek tjän. Gueniyo kjrina obi li tjwe döröe.

Wli kjwara obi

15 E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo kjäk (7). Eshko ga ëbo tjlëno lok dbo ara kjok dogo. Tjlë ga

«Bi Tjlapga, ba Cristo,

e öötong beno löng nopga löng kjok kjing go li
pjluyoga,

ga iche lok ìyado» le.

16 E irgo ga tjlapgaga kjok llgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) löng Sbö bokshto, ba

pjlu sökklo kjwara kjwara kjing go li kjök tonon, ga
Sbö poshrëra lok,

¹⁷ tjlë ga

«Tjlapga Sbö,

llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë.

Pja sök iyado.

Bop dbo ara go ga pja öötong sök nopga löng kës li
ichaga.

Tjawa wopjlu bop tjok e kjishko.

¹⁸ Tjeyoga löng kës li iirkono ara bop kongshko ga
pja iirkono ara ba kong lok bakoe.

Shinmoga llgwezlöng dbaryo li öötonge.

Bop parkagaga, bop tjlökwö lagaga, ba
potjwlëzlöng dbaryo li öötong bakoe.

Bop nopga tjwlö ara, tjwlö chira, bop ko
bangkjrägaga löng kës,
epga potjwlëp pjire.

Ga kjök pjiga li pjip drete» le.

¹⁹ Eshko ga Sbö u jong kjök dogo li u bäng
roshwinaba jong oojong, ga roshko ba tjlökwö
woyoshroklo bakkwö buk li ñor. Eshko ga
llgwlëng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le
ara, yo ian pjang, di zeng shrono ter kjwölong ara
bakoe.

12

Walë, äya so Ööka kjoyo

¹ E irgo ga llëbo jyäglo weno pjang kësbang kjök
dogo. Walë shäng kjlara eshko, doyono shäng dlo
go wleni, mok pjang ba dre dirko, ga dbala tjeng ba
kä kjing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), pjlu
dlu ioklo wleni.

² Walë li shäng kjlaraso llëm, ga ay le ara, chida buk dörö kjïshko.

³ Eshko ga llëbo jyäglo weno pjang kjrina obi. Äya kësbang sök kjlara kjlo srëzrën, so Ööka kjoyoe. Äya li kägä kjwo kjäk (7), pjlu dlu ioklo iak jong kjwara kjwara li kjing go, sjö kjwang sak kjwara (10) bakoe.

⁴ Dbala shdöktong beno kjringswo mya. Ga kjrara kjrina ba pjlak go, ga dbura ter lok kjok ëre kjing go. Eshko ga öötong sök walë li bokshto, chida li wen bukshko ga ue jekdo wlo le.

⁵ E irgo ga chida buk kjlara domer. Llono ga tjëyoga löng kës li iche kjange. Gueniyo eshko ga chida li kjara Sbörë ey dwayo, ga söra jek öötong kjok dogo beno sök ba tjok.

⁶ Walë lira töktong jek öötong sök kjok shäryara Sbörë ba kong kjok dogro no llëmshko lishko, ga dara Sbörë eshko dbargwo sak dbäw dbäw kjingsho sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak tjer (1,260).

Miguel ëngkjwono äya so Ööka kjoyo li tjok

⁷ E irgo ga Sbö parkaga kjok dogo so ko Miguel, e tönö ba pjeyoga Sbö parkaga kjok dogo so tjok, ga ëngkjwono lok äya li tjok, äya pjeyoga kjok dogo so li tjok bakoe.

⁸ Ga äya li jenoe. E kjïshko ga epga beno löng eshko kjok dogo ame.

⁹ Äya li dburaba ter kjok ëre kjing go, ba pjeyoga kjok dogo so li tjok. Äya li, dgur dënashko li e. E kowëba Ä. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo jyäpgwaga li e.

10 Eshko ga kur ga ëbo tjlëno dbo go kjok dogo.
 Tjlë ga
 «Eeri ga ba nopga dëra Sbërë pjire.
 Bi pjeyoga rotaga shkë dba bi Sbë bokshto li,
 e dburaba jer kjok ëre kjing go.
 E go ga Sbë dbo ara, Cristo dbo ara,
 e ÿ wëllëe.

Ga Sbë beno sök bi pjlujo.

11 Ä zana bi pjeyogarë pjir,
 Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë srëng li go,
 Sbë tjlökwo lara lok li go bakoe.

“Tjawa mär Öng li go” le lok,
 ga wolon li bangkjre lok llëme.

12 E kjïshko ga pjäy löng kjok dogo,
 pjäy wopjlüe.

Gueniyo pjäy löng kjok kjing go,
 pjäy löng dlung roy,
 pjäy song jlëe.

Ä to jer öötong shäng bomi shwoy,
 ga iirkë ara,
 dbar ba kong beno sira dö kjïshko.

Pjäy löng song jlë e kjïshko» le.

13 Äya so Ööka kjoyo li lono ter kjok ëre kjing
 go eni. Miydarashko ga to shäng chida li mekë
 irpjang.

14 Gueniyo walë li kong, sjägä twara Sbërë ko
 pjök, kësks, döbung sjägä wleni. E irgo ga sjägä li
 go ga dbuktong to, öötong sök kjok shäryara Sbërë
 ba kong kjok dogro no llëmshko lishko, shaya dgur
 lirë ga ä lishko, ga dara Sbërë eshko, lu pjloglo sak
 mya kjingsho bëy.

¹⁵ E irgo ga di ichara dgur lirë tur ba kjak roy dwayo, di kës wleni, walë li söya di lirë wlo le.

¹⁶ Gueniyo walë li kjimtara klung lirë, jyã dloktong, ga di jer li dwara pjire.

¹⁷ E kjïshko ga äya li iirkono ara walë li kong, ga to ëngkjwë ba tjëyoga tek beno ba irgo li tjok. Nopga Sbö tjlökwö kolaga mär löng Jesús go li epga.

¹⁸ Äya lira beno sök dlung sor go erä.

13

Äya weno tëm dlung roy dwayo kjlara

¹ E irgo ga ïn ga äya wen tëm sök kjlara obi, dlung roy dwayo. Äya li kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10), pjlpuga dlu ioklo iak jong kjwangna kjwangna li kjing go. Ko jyã tak pjang kägä kjwara kjwara li go, Sbö läywoklo owa wleni.

² Äya li so dbong kjoyo, ba dre so äya kjloshko so sok kësbang zok ara li dre kjoyo, ba kjak so dbong kjak kjoyo bakoe. Eshko ga iara Äya so Ööka kjoyo lirë beno sök ba pjlu sökklo kjing go, ga kong dbo twara, oba iche wlo.

³ ïn ga äya li kägä kjwara zak jong ba skato, gueniyo pjano iröng. İya nopga löng kjok ëre kjing go lirë ga yëy le lok erä, ga uunkong töno lok ba tjok.

⁴ Äya so Ööka kjoyo li poshrëra lok, dbo twara Äya li kong kjïshko. Äya weno tëm dlung roy dwayo li poshrëra lok bakoe. Tjlë lok ga «¿Ëye äär äya kjwe dikdo? ¿Ëye äya kjwe zangdo?» le lok eni.

⁵ Äya li iara Äre krë ara wlo, tjlë tjlökwo Sbö läywoklö owa wleni wlo, oba ichë moglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo bakoe.

⁶ Eshkoshko ga Sbö läywara owa jlökoyo, Sbö ko, ba u, nopga löng kjök dogo, e läywara owa uunkong.

⁷ E kong dbo twara Äre to ëngkjwë Sbö nopga tjok wlo, ga epga zanae. Ga kong dbo twara Sbörë, kjök shto oblë oblë uunkong sopga, tjëyoga oblë oblë uunkong, nopga tjlë tjlökwo oblë oblë uunkong, e iche wlo.

⁸ Nopga löng kjök ëre kjing go kës ko tak pjang Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë zröraba li kjibokwoyo go llëm wleniyo, Äya li poshrëra lok. Kjök shäryayde Sbörë llëm obishko ga ëye ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak lok kjibokwo ëre go tjän.

⁹ Eye kwomgwo tjok ga woyste ga kuya yötso.

¹⁰ Eye shakoba, sökoba kjök shto oblë wlo ga shakoba, sökoba kjök shto oblë.

Eye zrökoba dröng go wlo ga zrökoba dröng go.

Miydëy tjlökwo ëre go ga llëbo wen Sbö nopga kong owa ëmdë ga woyste ga kuya kjang, Sbö raye llëm bakoe.

Äya weno tëm klung roy dwayo kjlara

¹¹ E irgo ga ïn ga äya wen tëm sök kjlara, klung roy dwayo. Äya li sjö kjwang pjök, so öng wlëp ushko so llgwoklë sjö kjoyo, gueniyo tjlë äya so Ööka kjoyo li dik.

¹² Era parkono Äya zak pjano li dbo go, ga nopga löng kjök ëre kjing go kës li iara ba poshrëk.

13 Eshko ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara kësbang oblë oblë ara, kjrina li, iök ichara ter kjok dogo dwayo shrono kjok ëre kjing go oba bokshto.

14 Llëbo eni li shäryara äya bäm ÿyo li kong. E go ga nopga löng kjok kjing go li jyäpgwara uunkong. Ga epga iara äya bäm ÿyo li jyäglo shäryë kjlara, ie lok ber kësbang, tjwlö ara wlo. Äya bäm ÿyo li kjupäshko ga zaraba dröng go, gueniyo wolono llëm, pjano iröng obi.

15 Äya weno tëm klung roy dwayo li kong dbo twaraba, äya jyäglo shäryara nopgarë li iche tjlä wlo. Eshko ga ëye äya jyäglo li poshrëra llëm ga ichara zrökoba wlo.

16 Ga nopga iara uunkong llëbo jyäglo ie ba bokdo go, llëm ga ba orkwo këëkong go. Nopga tjwlö ara wleniyo, nopga tjwlö chira wleniyo, nopga dbur ara wleniyo, nopga song wleniyo, parkagaga tjwlëklöng pjir wleniyo, nopga eni llëm wleniyo, e iara uunkong ba shäryë eni.

17 Eni ga ëye llëbo jyäglo li iak lok llëm ga llëye tjwlëya ga ä, llëye soyneya ga ä bakoe. Llëbo jyäglo li, e äya ko li loklo, ba ko li shtoroy ga äär bayo kjöm li loklo bakoe.

18 Ba ko li shtëy ga äär bayo kjöm li miydëy wlo ga woyde ga shji kjok miydë ara. Æye kjok miydë ara ga shte ga pjlu, ga äär ber sak dbaw pjloglo tjer kjingsho sak tjer kjingsho tjer (666). Era domer kjlara li loklo.

14

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë, nopga doglo sak

*dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw
pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo
pkëng (144,000)*

¹ E irgo ga ñnor jek obi, ga ñn ga Öng Wlëp Ushko So Llgwoklé li sök Sión dlupyo go bor bokshto. Eshko ga yorkaga nopga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000), uunkong li bokdo go Öng li ko jyā tak pjang, Öng Data li ko jyā tak pjang bakoe.

² Eshko ga kur ga llëbo ter pjluk jong kjok dogo dwayo, pjluk li so di kës pjlublunyo li pjlukyo kjoyo, so kjrik ri ri li pjlukyo kjoyo, so kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tÿy or go wleniyo tēba löng li kjoyo bakoe.

³ Ga nopga löng li tono lok tēkwo tjaglën, pjlu sökklo jong kjok dogo li bokshto, äya löng sē doglo pkëng (4) li bokshto, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo li bokshto bakoe. Gueniyo nopga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000) li tokdo eröe. Nopga dōktong löng kjok ère kjing go li epga. Èye oblē tē ba tēkwo li go ga äe.

⁴⁻⁵ Epga llëbo owa shäryono walëga tjok llëm, jyörkono llëm bakoe. Beno löng pogo llëye dret Sbō bokso erä. Ga to löng Öng li irgo, jek kjone lishko. Epga dōraba nopga löng kës li tjrëko dwayo, ga twaraba Sbō kong, Öng li kong, ba sëngglo, bo kwirkono bām ñyo li kjraraba, twaraba ba kong wleni.

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo mya

⁶ Eshko ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbuk pjang kjlara, tjlökwö pjlu ber iyado wlo li söya tjeng nopga löng kjok ëre kjing go kës li kong, kjok shto oblë oblë uunkong sopga kong, tjëyoga oblë oblë uunkong kong, nopga tjlä tjlökwö oblë oblë uunkong kong bakoe.

⁷ Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Nopga llgweya Sbörë dbaryo li öötonge. E kjïshko ga Sbö bangkjrozï, iozï ber kësbang, tjwlö ara, poshrëzï bakoe. Kjok uunkong shäryaga li e, kjopkwo, kjok ëre, dlung, di wen lok kjone pogo bakoe» le.

⁸ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara, tjlä ga «¡E pjitonge! ¡Babilonia kjokyo tjwlö ara li pjitonge! Tjëyoga oblë oblë pinggaga llëbo owa shäryë oblë oblë li e. Epga ichara Sbö rayë bakoe. E pjitong e kjïshko» le.

⁹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara obi. Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Ëye äya li poshrëk, ëye ba jyäglö li poshrëk, ëye bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglö li jyä tak pjang ga

¹⁰ Sbö iirkono ara ba kong. E kjïshko ga ëye Sbö iono ber iirshko ga shdüya sorë ga epga shdüya eni bakoe. Epga suya akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri li tjok, Sbö parkagaga kjok dogo so bokshto, Öng li bokshto bakoe.

¹¹ Epga shdüya eni iyado, ba iök li sjer llëm shkë jïk, dba jïk. Shäryë eni, äya li poshrëra lok kjïshko, ba jyäglö li poshrëra lok kjïshko, bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglö li jyä tak pjang kjïshko bakoe» le.

12 Miydëy tjlõkwo ëre go ga llëbo wen Sbõ nopga, ba kolagaga li kong owa ëmdë ga woyde ga kuya kjang, Jesús raye llëm bakoe.

13 Eshko ga kur ga ybõ ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlë ga «Tjlõkwo ëre tozong. Eeri jek lëkong ga ëye mär beno löng Tjlapga Jesús go wolonoshko guing ga ber wopjlú» le.

Kuya Sbõ Sëyarë ga tjlë ga «Ëng, eni. Epga sjeno parkorbo, ga potjwlëya Sbörë ba pak li kjishko» le.

Dwla bo skozlong dbaryo, kjillgwo bo skozlong dbaryo

14 Eshko ga ñnor jek obi, ga ñn ga pjäng sho wen pjang kjrina pjlublún, kjing go sök kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, dlu kjing go pjlu dlu ioklo pjang kjwara shäryak dbur sho shöylör go, wloshko dröng tjeng kjwangna zöng.

15 Eshko ga Sbõ parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara, Sbõ u jong li roy dwayo, ga tjlëno sök pjäng sho kjing go li kong dbo go. Tjlë ga «Dwla bo kwirkono tjän, ga dwla bo skozlong dbaryo öötonge. E kjishko ga bop dröng kjwe sös, ga pja nom dwla bo tjeng li skok» le.

16 Kuya ga ba dröng li go ga dwla bo tjeng kjok ëre kjing go kës li zakza tas erä.

17 Eshko ga Sbõ parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara obi, Sbõ u jong kjok dogo li roy dwayo, wloshko dröng tjeng kjwangna zöng bakoe.

18 E irgo ga Sbõ parkaga kjok dogo so wen shäng kjlara obi. E parkë shäng iök pjë jong ri ri llëbo lö pjlëblë sukklo kjing go li dë, sjer llëm wlo. Eshko ga tek shäng öng sukklo jong li shwoy dwayo, ga

tjlěno wloshko dröng tjeng 'li kong dbo go. Tjlě ga «Kjillgwo bo kwirkono tjan. E kjışhko ga bop dröng kjwe sös, ga pja nom jer kjok kjing go, kjillgwo bo tjeng 'li töng» le.

¹⁹ Kuya ga ba dröng 'li go ga kjillgwo bo tjeng kjok ěre kjing go kės 'li zakza tas, ga dbukza jer kjillgwo bo llruzlong shtoyo 'li roshko. E no shdüzlong shtoyo 'li loklo, ěye Sbö iono iirshko ga shdüya tjeng lishko.

²⁰ Kjillgwo bo llruzlong shtoyo 'li jong kjok eshko 'li worbo go. Eni ga kjillgwo bo 'li llrura eshko, ga ba srěng 'li tur jer jong e roy dwayo di kėsbang wleni, öötong kjlay kwomgla kjěngso go, äär jong pjolae. Shji äär ba pjlarbo wlo ga woyde ga shji jėk dbargwo sak kjwara (10) dik.*

15

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), no shdunglo kjrिंगwo kjäk (7)

¹ E irgo ga ĩn ga llěbo jyāglo wen pjang kėsbang kjok dogo kjrina obi. Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo kjäk (7), no shdunglo söya tjeng kjrिंगwo kjäk (7) ba tjok. Sbö iir 'li pjir e go.

² Eshko ga llěbo ĩn buk so dlung shāryak batlē sho go kjoyo, roshko iök. Dlung 'li sor go nopga kojono tjeng ara, äya 'li zana 'lok, ba jyāglo 'li zana 'lok, ba ko 'li shtoroy ga öötong kjöm 'li zana 'lok bakoe. Kong kjorkwang shāryak jong kjiyo tjok tēy or go wleniyo twara Sbörě kjwara kjwara tjan, ga beno tjeng ba wloshko.

---

* **14:20 Shji jėk dbargwo sak kjwara dik**^{le} 'li, e **kilómetro kjrिंगwo sak dbäw pjlogto mya (300)**^{loklo}.

³ Eshko ga tono lok Sbö parkaga tek dënashko so Moisés li təkwo, Öng li təkwo bako, təkwoyo eni:

«Tjlapga Sbö,

llëye shäryöp woydë li shäryöp ga pjlúe.

Bop pak shäryorop li,

e kësbang, wolëso.

Llëbo bek li,

e shäryopdë.

Tjyoga kës pjluyo ïyado li pja eröe.

⁴ Tjlapga, ëye, pja bangkjre llëmyo drete.

Ëye, bop ko ie ber kësbang, tjwlö ara llëmyo drete.

Pja eröe.

Ëye oblë eniyo drete.

Bop pak pjlo bek li beno wëlä,

tjyoga tjeng kës li äär bop poshrök e kjïshko.»

⁵ E irgo ga ïnor jek obi, ga ïn kjok dogo ga Sbö u jong eshko li jong oojong.

⁶ Ga Sbö parkagaga kjok dogo so opshino tek ba roy dwayo doglo kjäk (7), no shdungglo söya tjeng kjringgwo kjäk (7) ba tjok. Doyono löng shwong ko pjlublún, drëpdre, pjlú, tjwlö ara wleniyo go, dop pjrikklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjlú kjing go.

⁷ Eshko ga äya löng së doglo pkëng (4) kjlara, epga kong di ioklo twara kjwara kjwara, shäryak dbur sho shöylör go, roshko Sbö Sök ïyado li iir.

⁸ Ga Sbö u jong li dlino jong yö sho go, Sbö dbo kälä tjeng eshko kjïshko. Eni ga ëye opzrök jek ba roy ga ä, äär jong no shdungglo kjringgwo kjäk (7) söya Sbö parkagaga doglo kjäk (7) lirë tjeng ba tjok li shäryono pjir guing.

16

Di ioklo kjwo kjäk (7) roshko Sbö iir

¹ Eshko ga ybö kuror tek Sbö u jong 'li roy dwayo pjlara, tjläno Sbö parkagaga doglo kjäk (7) 'li kong. Tjlë ga «Pjäy nom Sbö iir tjeng di ioklo kjwo kjäk (7) roshko kjwe kwong kjok kjing go» le.

² Kuya 'lok ga Sbö parkaga bäm ñyo 'li, llëbo tjeng ba di ioklo roshko 'li kwona ter kjok ëre kjing go, ga nopga jyã tak 'lok äya jyäglo go, äya poshrëgaga löng 'li, e poglo go üta weno ara, bang ara.

³ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko 'li kwona ter dlung kjing, ga dlung dyo 'li kworkwono beno oblë, so shinmoga srëngyo kjoyo, ga llëbo tjeng kës dlung roy 'li kjëtong drete.

⁴ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko 'li kwona ter di llë, diwa llë, e kjing, e tjok ga öötong pjloglo mya. Eshko ga di 'li kworkwono beno srëng.

⁵⁻⁶ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so kuror kjlara. Di llë ichaga 'li e. Tjlë ga «Sbö, pja sök ñyado.

Pja eröe.

Nopga löng 'li,

bop nopga srëng 'li shira,

bop tjlökwö lagaga srëng 'li shira bakoe.

E kjïshko ga

iorop beno löng srëng ië, ba shdungglo.

Kjok llgwerop eni 'li,

e beke» le.

⁷ Eshko ga kur ga llëbo lö pjlëblë sukklo jong 'li öö 'le, tjlä ga

«Ëng, Tjlapga Sbö,

llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlúe.
Kjok llgwerop sorë li,
e beke» le.

⁸ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jek dlo kjing, ga dlo li kong dbo twara, nopga löng li suya ba kãã dbo ara li go wlo.

⁹ Eshko ga nopga löng li sura dlo kãã lirë ara. Eni ëmdë ga llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, Sbö iara beno kësbang, tjwlo ara llëm bakoe. Llëbo owa li ichara Sbörë ba kong kuzong ga beno löng Sbö ko li läywë owa erä.

¹⁰ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona ter äya pjlú sökklo jong li kjing go, e tjok ga öötong pjloglo shkëng (5). Eshko ga äya li kjokyo ro zoktong beno yët erä. Nopga löng li bang ara kuzong ga beno löng ba kjyorkwo uë.

¹¹ Eni ëmdë ga llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, beno löng Sbö sök kjok dogo li läywë owa erä, ba bang ara li kjishko, ba üta li kjishko bakoe.

¹² E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jer Éufrates diyo li kjing, ga di li dano beno dogro, pjlupga tek dlo wen tëm shwo lëkong dwayo li jek dipzë ba ëngkjwagaga tjok di kar ga pjlú wlo.

¹³ Eshko ga ïn ga sëyaga owa wen tjeng doglo mya, so kjläk kjoyoe. Kjlara opshino tek äya so Ööka kjoyo li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek ba pjeyo äya owa li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek äya dboryaga owa wleniyo li kjak roy dwayo bakoe.

14 Eshko ga sēyaga owa li to löng llēbo ÿydēba llēm wleniyo shāryē oblē oblē. Ga pjlupga löng kjok kjwang jikong li tōna lok, ēngkjwē Sbō tjok, no llgwezlong dbaryo lishko. Sbō, llēye shārye woydē li shārye ga pjlúe.

15 Cristo tjlōkwo woyoshrozã. Tjlēno ga «jPjāy sjēke! Tja tjwe, oba tjwe lürkē ä wleni. Ēye sök bor koshē jlōkoyo, sök sē, ba shwong shāryak tjeng pjir ba tjok wleni ga ber wopjlú eshko. Eshko ga to shäng kjwor wleni llēm, llēye lökyotke llēm bakoe» lara eni.

16 Eni ga pjlupga li tōna lok pjir, söra lok öötong löng kjok kjrinishko. Hebreo tjlōkwo go ga kjok eshko li ko Armagedón.

17 E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, llēbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jek aan, pjluk jek pjang li kjing, e tjok ga öötong pjloglo kjäk (7). Ga ēbo tjlēno dbo go pjlú sökklo jong Sbō u jong li roy dwayo. Tjlē ga «Uunkong li shāryono pjire» le.

18 Eshko ga llgwlēng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le ara, yo ian pjang kēsbang, dbo ara bakoe. Nopga iara Sbörē beno tjeng kjok ēre kjing go tek lēkong ga yo ÿydē eni llēme.

19 Babilonia kjokyo tjwlō ara li, e shdōktong beno kjringswo mya, ga tjēyoga oblē oblē li kjokyo pji-tong dret bakoe. Babilonia soga shduna Sbörē ba iir ara li go eni, llēbo owa shāryara lok ara li kjishko.

20 Dlung tjrēko llē, di tjrēko llē, dlup llē, e jer piktong drete.

21 Ga di zeng shrono ter kjwolong nopga beno löng li kjing go. Kjwara kjwara kwing ara kwing

dunggwo kjwo sak dbäw (100) wleni dik.* Eshko ga nopga löng li shduna Sbörë kjang anmoyõ eni kuzong ga Sbö läywe lok owa erä.

17

Walë owa kjlara, äya kjlara

¹⁻² Eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo kjlara tek shrono shäng bor zlong, ga tjlä bor kong ga «Kjok buk kjrina, di arashko. Walë sök kjlara eshko, to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. Pjlupga löng kjok ëre kjing go li pono ba tjok, ga ba nopga tjeng kës li ichara llëbo owa shäryë oblë oblë, ichara Sbö rayë bakoe. Eni ga pja tek bor tjok, walë li shdüya Sbörë li ip wlo» le.

³ Eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo, ga tja söra parkaga lirë jek kjok dogro no llëmshko. Eshko ga in ga walë sök kjlara, äya sök kjlara li kjing go. Äya li kjlo srëzrën, kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10) bakoe. Ba doyo li go, ko jyã tak lok oblë oblë llaw pogo, Sbö läywoklo owa wleni.

⁴ Walë li doyono sök shwong ko dingding shwëshwë go, shwong ko srëzrën go bakoe. Shwong li go, llëbo wolësowa smok lok ara, dbur sho shöylör, akkwo wolësowa tjwlo ara wleniyo oblë oblë bakoe. Wloshko di ioklo tjeng kjwara, shäryak dbur sho shöylör go, llëbo owa shäryara li, llëbo shäryako llëm shäryara li, e tjeng ba roshko.

⁵ Llëbo jyã tak pjang ba bokdo go, gueniyo llë loklo miydëba llëme. Tak pjang eni: «Babilonia

---

* **16:21 Dunggwo kjwo sak dbäw (100) dik, e kwing libra sak dbäw (100) wleni dik.**

kjokyo tjwłö ara li tja. Walëga to löng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo pingga li tja. Nopga ichaga llëbo shäryako llëm shäryë li tja bakoe.»

⁶ İn ga walë li sök nelö, srëng iono ara kjışhko. Sbö nopga to löng Jesús roy lë oba kong zröra li, e srëngyo iayde. İn ga yëy lër erä.

⁷ Eshko ga Sbö parkaga li tjłë bor kong ga «¿Pja opshgawë ega? Walë jek sök äya kjing go li llë loklo lër bop kong. Äya kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10), e llë loklo lër bop kong bakoe.

⁸ Äya ĩnop li dënashko ga sök së, gueniyo eeri ga sök ame. Gueniyo llono ga wen tëm pjlëbgwo jong rong anmoyö li roy dwayo, ga to jongya shdüya, pjiya Sbörë wlo. E kjışhko ga nopga löng kjok ëre kjing go ko tak pjang Sbö kjibokwoyo go llëm wleniyo kës li, äya li ĩya lok ga yëy le lok erä. Kjok shäryayde Sbörë llëm obishko ga ëye ber sök së ĩyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ëre go tjän.

⁹ »Llëbo ëre llë loklo miydëy wlo ga woyde ga shji kjok miydë ara. Äya kägä kjwo kjäk (7) li, e dlup lok kjwo kjäk (7) loklo, ga walë li sök ba kjing go.

¹⁰ Ba kägä kjwo kjäk (7) li, e pjlupga doglo kjäk (7) loklo bakoe. Pjlupga shkëng (5) jüni wolono tjän, kjlara sök eerishko, ga kjlara obi tjwayde llëm obi. Shrono ga ber sök wop sira döe.

¹¹ Äya dënashko ga sök së, gueniyo eeri ga sök ame li, e pjlu kjlara obi loklo, e tjok ga äär doglo kjwong (8). Pjlupga doglo kjäk (7) kjlara woshrono iröng obi li e, gueniyo to jongya shdüya, pjiya Sbörë wlo bakoe.

12 »Sjō kjwang sak kjwara (10) ĩnop li, e pjlupga doglo sak kjwara (10) wentē llēm obi li loklo. Llonoga kong dbo twēba, parkē ber lōng no pjluyoga äya li tjok wop sira bakoe.

13 Eshkoshko ga wotjlik lok kjrinaso, ga ba dbo li twe lok äya li kong, ba nopga tjeng kēs li iche wlo.

14 Ga engkwē lok Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē li tjok. Gueniyo Öng li, no kägäyoga uunkong kägäyo li e, pjlupga uunkong pjluyo li e bakoe. E kjīshko ga epga zāya. Ba nopga rokara, kjrara, mär lōng ba go ĩyado li lōng ba tjok eshko.

15 »Walē to shäng opsoynek domerga oblē oblē tjok wleniyo li ĩnop sök di arashko. Di li, e tjēyoga oblē oblē li loklo, nopga tjlē tjlōkwo oblē oblē li loklo bakoe.

16 Sjō kjwang sak kjwara (10) lok äya go li, walē owa li ĩywa lok shjiktēng, shdūya lok ara, ga ie lok ber shäng kjwor. E irgo ga sho ue lok, ga doyo suya lok iök go.

17 Epga wotjlīno kjrinaso li, ba dbo twara äya kong li, e laga Sbörē, lara eni tek dēnashko kjīshko. Ga shārye lok eni, äär jong llēye lara Sbörē li shāryono pjir guing.

18 »Walē ĩnop li, e kjok tjwlō ara loklo, pjlupga lōng kjok ēre kjing go ichaga sök lishko» le.

18

Babilonia kjokyo pjitonge

1 E irgo ga ĩn ga Sbō parkaga kjok dogo so ter shäng kjlara obi, kjok dogo dwayo. E dbo ara, ga kjok ēre kjing iara ba kälā ara lirē beno buk shjiye.

2-3 Eshko ga tjlēno dbo go. Tjlē ga

«¡E pjitonge!

¡Babilonia kjokyo tjwlõ ara li pjitonge!

Tjÿyoga oblë oblë, llëbo owa oblë oblë pina ba kong
li,

e shäryara lok pjir,

Sbö rayara lok bakoe.

Pjlupga löng kjok ëre kjing go kjlobi li,
e pono ba tjok wleni.

Llëbo soynega kjok ëre so li,
e dbur shano ara,

kjok eshko sopga dbur zano ara kjïshko.

E kjïshko ga kjok eshko li kworkwono beno buk Ä
sÿyaga shtoyo shara,

sÿyaga owa oblë oblë löng eshko.

Sënwa owa, woydÿ llëm wleniyo,

e usho shäryë lok eshko bakoe»* le.

⁴ Eshko ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo
pjlara, tjlë ga

«Bor nopga, pjäy opshis kjok kjweshko dwayo,

llëbo owa shärye nopga löng kjweshkorë li
shäryëmi llëm wlo,

kjwepga shdÿya Sbörëshko ga pjäy shdÿya eni
llëm bako wlo.

⁵ Nopga löng kjweshko li go owa ara,
kjlay kjok dogo.

Kjwepga shdÿya Sbörë ara,

llëbo owa shäryara kës li kjïshko» le.

⁶ Eshko ga ybö li tjlëno nopga shdunggaga li kong.
Tjlë ga

---

* **18:2-3** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «... e usho shäryë lok eshko, ga äya owa, woydÿ llëm wleniyo, e löng eshko bakoe.»

«Nopga kjwe llëbo shäryono oblë kong owa sorë ga
shäryozĩ ba kong eni pjloglo pjök.

Oblë shduna sorë ga
nopga kjwe shdüzĩ eni pjloglo pjök bakoe.

⁷ Llëbo shäryara ba kong om go ara, dbur zano ara,
ber löng wopjlú wlo.

Eni ga llëbo shäryozĩ ba kong owa bayo eni,
ber löng woydë ara wlo.

Eerishko ga to löng krë ara. Tjlë ga

“Tjawa pjlu boy wleni, tjawa äär ber syã wleni
llëm,

llëye wen borwa kong owa wlo drete”le.

⁸ Eni kuzong ga dbar kjwara ga llëbo wen ba kong
owa oblë oblë,

kjone kjone wolon,

kjone kjone slar ara,

kjone kjone pjli kuk ara bakoe.

Epga shdüya Tjlapga Sbörë, ba dbo ara go,

ga ba kjok buk kës li suya iök go, ber dret wlo»
le.

⁹ Pjlupga löng kjok ëre kjing go pono walë li
tjok wleni li, llëbo shäryara ba kong om go ara,
dbur zano lok ara bakoe. Shäryara lok eni, ber
löng wopjlú baĩa dik wlo. Eni ga kjok li pjë jong
ri rishko ga ba yõ sho jem li ïya lok ga slar ara,
kjloshtë ara ba kjishko.

¹⁰ Eshko ga walë li shdüya Sbörë ara eni li ïya ga
bangkjre lok ara. Ber löng kjloshtë ara pjolae. Tjlë
lok ga

«¡Babilonia sopga, pjãytjwlõ ara, dbo ara,

gueniyo pjãy shduna ara, ga pjãy pjitong
malinge!

¡Pjãy song jlõe!

¡Pjãy song jlœe!» le lok eni.

¹¹ Eshko ga llëbo soynegaga kjok ëre so li slar ara, kjloshtë ara, llëbo tjwlëkoba eshko ame kjïshko.

¹² Dbur sho shõylör, dbur sho pjublún, akkwo wolësowa tjwlõ ara wleniyo oblë oblë, e tjwlëkoba eshko ame. Shwong ko pjublún, pjlu tjwlõ ara wleniyo, shwong ko dingding shwëshwë, shwong pjlu wleniyo ko *seda*, shwong ko srëzrën, e tjwlëkoba eshko ame. Kjorkwang lõ pjlebïë wleniyo oblë oblë, llëbo wolësowa oblë oblë shäryak llëbo ko *marfil* go, shäryak kjorkwang tjwlõ ara wleniyo go, shäryak dröng sho so klung sho kjoyo go, shäryak dröng sho go, shäryak ak ko *mármol* go, e tjwlëkoba eshko ame.

¹³ Dli mokyó oblë oblë, llëbo lõ pjlebïë suy wlo, dwlo poshtikklo lõ pjlebïë oblë oblë, poshtikklo lõ pjlebïë wleniyo oblë oblë, kjillgwo bo dyo dbo ara, kjyo pjlu wleniyo, pjlung shosho pjlu wleniyo, e tjwlëkoba eshko ame. Sögla, öng wlëp ushko so, kwomgla, jëkklo dopshiga kwomglarë wleniyo, parkagaga tjwlëk lõng pjir wleniyo, nopga oblë oblë, e tjwlëkoba eshko ame.

¹⁴ Eshko ga llëbo soynegaga li tjlë lok ga

«¡Babilonia sopga,
llëbo woydoromi ara li,
e pjitong drete.

Llëbo oblë oblë tjwlõ ara bomi kong li,
e pjitong dret bakoe.

¡Pjãy song jlœe!

¡Pjãy song jlœe!» le lok eni.

¹⁵ Eshko ga epga shdũya Sbörë ara eni li ïya llëbo ère soynegaga l'ong lirë ga bangkjre lok ara. Ber l'ong slar ara, kjloshtë ara pjolae.

¹⁶⁻¹⁷ Tjlë lok ga

«¡Babilonia sopga,

    pjây doyoño l'ong shwong ko pjlublún, pjlú
    tjwlõ ara wleniyo go,

    shwong ko dingding shwëshwë go

    shwong ko srëzrën go bakoe!

¡Pjây obrikkwo wolësowa oblë oblë

    shäryak dbur sho shõylõr go,

    shäryak akkwo wolësowa tjwlõ ara wleniyo
    oblë oblë go bakoe!

Gueniyo llëbo tjwlõ ara tjeng kës li pjitong
    malinge!

¡Pjây song jlõe!

    ¡Pjây song jlõe!» le lok eni.

Eshko ga kyyong kës kës sögaga, ba kägäyoga,
nopga jëk l'ong kyyong kës kës go, e ber l'ong pjola
bakoe.

¹⁸ Ga kjok li pjë jong ri rishko ga ba yõ sho jem li
ïya lok ga slar ara ba kjïshko. Tjlë lok ga «Kjok oblë
äär tjwlõ ara, kjok kjweni dik llëme» le lok eni.

¹⁹ Eshko ga klung sho iara ba kä kjing go, l'ong
woydë ara li loklo, ga slar ara, kjloshtë ara. Tjlë
lok ga

«Babilonia sopga,

    pjây dbur ara kjïshko ga

    kyyong kës kës sogoga kës li dbur shano ara.

¡Gueniyo pjây pjitong malinge!

¡Pjây song jlõe!

    ¡Pjây song jlõe!

²⁰ ¡Gueniyo kjok dogo so,

Sbö nopga,
 Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús ãska,
 Sbö tjlökwo lagaga,
 pjãy shduna lok ara kuzong ga
 epga shduna Sbörë ara bakoe!
 ¡Pjãy löng wopjlú e kjĩshko!» le.

²¹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so dbo ara
 wleniyo kjlara apkwo kjrono kjwara kësbang, bayo
 dwla kjwokäkklo apkwoyo wleni, ga dbura jer
 dlung roy, ga tjlë ga
 «Apkwo dburor li piktong dret,
 beno ïgöy ame.

Babilonia kjokyo li pjir dret,
 ber ïgöy ame eni bakoe.

²² Kjorkwang shãryak jong kjiyo tjok tÿy or go
 wleniyo, dbonmo, wli,
 e tÿba eshko ame,
 ga ÿye tÿ eshko ame bakoe.

ÿye parkë eshko ame,
 ga oba parkë löng li pjlukyo kuy eshko ame
 bakoe.

²³ Iök shjiy eshko ame,
 ÿye orkwosmok eshko ame bakoe.

Dënashko ga llëbo soynegaga kjok eshko so li tjwlö
 ara.
 Ga tjÿyoga oblë oblë jyãpgwara ba nopgarë ba
 ybi sho li go.

²⁴ Sbö tjlökwo lagaga, Sbö nopga, nopga oblë,
 e zröraba ara kjok eshko» le.

19

Shji Tjlapga poshrëk ara

1-2 E irgo ga kur ga nopga träk llëm, öö le ara kjok dogo. Tjlë lok ga

«¡Shji Tjlapga poshräk ara!

Walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo li,

nopga löng kjok kjing go li ichara llëbo owa shäryë oblë oblë,

ichara Sbö rayë bakoe.

Sbö nopga zröra ara kjishko ga

walë li shduna Sbörë.

Kjok llgwera sorë li,

e beke.

Bi Sbö,

e kësbang, tjwlö ara, dbo ara bakoe.

Bi döga kjlaraso li e» le.

³ Ga öö le lok obi, tjlë ga

«¡Shji Tjlapga poshräk ara!

Walë li doyo pjë ber buk iyado,

pjë yöyo jem jong li slan llëme» le.

⁴ Eshko ga tjlapgaga kjok llgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) li, e kjök tonu, ga Sbö

sök pjlu sökklo kjing go li poshrëra. Tjlë lok ga

«¡Ber eni!

¡Shji Tjlapga poshräk ara!» le.

⁵ Eshko ga ëbo tjlëno pjlu sökklo jong lishko dwayo. Tjlë ga

«¡Sbö parkagaga,

Sbö bangkragaga,

pjây tjwlö arare, de llëmde, e llëno llëme.

Bi Sbö poshrëzi pjây uunkongdë!» le.

⁶ Eshko ga kur ga nopga träk llëm, öö le ara, pjluk li so di kës pjublunyo li pjlukyo kjoyo, so kjrik ri ri li pjlukyo kjoyo bakoe. Tjlë lok ga

«¡Shji Tjlapga poshräk ara!

Bi Tjlapga Sbö,

llëye shärye woydë 'li shärye ga pjlúe.

Öötong sök nopga uunkong pjluyo tjän.

⁷ Shji wopjlú e kjïshko,

iëy ber kësbang, tjwlö ara bakoe.

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë orkwosmozlong
dbaryo 'li öötong,

ba boy poshäryono pjir,

sök ba koshë.

⁸ Kong shwong twara Sbörë doyë e go wlo.

Shwong 'li ko pjlublún, pjlú tjwlö ara, drëpdre,
stek wleniyo» le.

(Shwong 'le 'li, e llëbo pjlo bek shäryara Sbö nopgarë
oblë oblë 'li loklo.)

⁹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so 'li tjlë bor
kong ga «Tjlökwo ëre tozong. Ëye mana Sbörë
tek Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë orkwosmozlong
dliyo 'li uë ga ber wopjlúe» le. Ga tjlë obi ga
«Tjlökwo ëre 'lara Sbörë 'li, e beke» le.

¹⁰ Kur ga tja kjök tono parkaga 'li bokshto, ga
poshrër loror. Gueniyo tjlë bor kong ga «¡Kjwe
shäryëp llëme! ¡Tja parkaga Sbö kong eröe! ¡Pja, bop
pjeyoga mär löng Jesús tjlokwo go 'li, pjäy eni bakoe!
¡Ëye Jesús tjlokwo roy lë ga e Sbö tjlokwo laga! ¡E
kjïshko ga Sbö poshrëpdë dey!» le.

Kjlara sök kwomgla kjlo pjlublún kjing go

¹¹ Eshko ga kjok dogo roshwino beno jong oo-
jong, ga ïn ga kwomgla sök kjlara kjlo pjlublún.
Kjing go sök kjlara. Llëye 'le 'li shärye eni ïyado lëba,
tjlökwo bek laga 'li e lëba bakoe. Kjok llgweya bek,
ga ëngkjwë ba wloyoga tjok bek bakoe.

12 Ba bokkwo so iök pjë lok ri ri kjoyo, ba kä kjing go pjlupga dlu ioklo lok ara. Ko jyã tak pjang ba go kjwara, miydaga erë om go erëe.

13 Doyono sök shwong pöraba srëng go pjir li go. E ko Sbö Tjläkwo.

14 Ængkwagaga kjok dogo so uunkong li jek löng kwomgla kjlo pjlublún kjing go ba irgo, doyono löng shwong ko pjlublún, pjlú tjwlä ara, drëpdre, stek wleniyo go.

15 Dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy kjwangna, kowo stek, tjëyoga oblë oblë tjeng kës li pjiya e go wlo. Llëye shärye woýdë Sbörë li shärye ga pjlú, ga iirkono ara nopga löng li kong. E kjïshko ga domer li ichara ba shdung kjang, shji kjilgwö bo shglëroy bi dre go wleni. Jläkoyo ga epga iche kjange.

16 Ko jyã tak pjang kjrina, ba shwong pjang li go, ba kworbo do li go bakoe. Ko li tak pjang eni «Pjlupga Uunkong Pjluyo, No Kägäyoga Uunkong Kägäyo.»

17 Eshko ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so shäng kojong kjlara, dlo kjing go. Ga tjläno sënwa sjëng uaga dbuk lok kjok dogo kës li kong dbo go. Tjlä ga «Pjäy tönzong, Sbö dliyo kësbang li uëmi wlo.

18 Eshko ga pjlupga doyo sho, Ængkwaga kägäyoga doyo sho, nopga tjwlä ara wleniyo doyo sho, kwomgla doyo sho, ba sögaga doyo sho, e uëmi ga pjlú, nopga uunkong tjwläk löng pjir wleniyore, de llëmde, tjwlä arare, de chirare, uunkong li doyo sho uëmi ga pjlú» le.

19 Eshko ga ïn ga pjlupga löng kjok ëre kjing go, ba Ængkwagaga kës li tona lok äya owa li tjok,

ëngkjwë sök kwomgla kjing go li tjok wlo, ëngkjwë ba ëngkjwagaga jek löng ba tjok li tjok wlo bakoe.

²⁰ Eshko ga äya owa li shara ba wloyoga lirë, ga dbura jer akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roshko, ba dboryaga owa wleniyo li tjok. Shto, e kësbang, so dlung kjoyoe. Kjupäbäshko ga ba dboryaga li, llëbo ãydëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë ba kong, ga nopga jyã tak lok äya jyãglo go, äya poshrëgaga löng li, e jyãpgwara e go.

²¹ Ga ëngkjwë löngshko ga nopga töno tjeng äya owa tjok li, e zröra dret, dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy li go. Eni ga sënwa li lono ba sho beno tjeng li uë, beno löng bökö tjung ara, no sho li go.

20

Lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000)

¹ Eshko ga ãn ga Sbö parkaga kjok dogo so to ter kjok dogo dwayo kjlara, wloshko tjeng pjlebgwo jong rong anmoyö li dökklo, no shakklo shäryak dröng sho go tjeng pjlara kësbang bakoe.

²⁻³ Ga äya so Ööka kjoyo li shara, ga pjrira, ber buk eni lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. E irgo ga dbura jer pjlebgwo jong rong anmoyö li roshko, kjing bängzara yötso, tjëyoga oblë oblë jyãpgwe llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. Eshko ga döya jek pjlara obi, wop sira wlo. Äya li, e Ä om go.

⁴ Eshko ga ãn ga nopga sirkeno tjeng kjlöbö, pjlu sökklo tjeng li kjing go. Epga kong dbo twara Sbörë nopga llgwek wlo. Dënashko ga nopga kä zaraba ara, Jesús roy lara kjishko, Sbö tjlökwö roy lara

kjĩshko bakoe. Äya owa li poshrëra lok llëm, ba jyãglo li poshrëra lok llëm, bokdo, orkwo, e tak lok ba jyãglo go llëm bakoe. Nopga eniyo li sëyaga ãnor tjeng eshko, nopga sirkeno tjeng li shwoy. Eshko ga woshrara Sbörë iröng obi, ga beno löng nopga ichë Cristo tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000).

⁵ Nopga woshrara Sbörë bäm go li epga. Llamo woshrara llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) li pjitong guing.

⁶ Woshrara Sbörë bäm go li ber wopjlu, iak beno tjeng dboy Sbö kong bakoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obishko ga llëye wen ba kong llëm, ber löng syöshtaga Sbö kong, Cristo kong, ga nopga iche ba tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) bakoe.

Ä zanabae

⁷ Äär lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) lishko ga Ä döra ba shdüzlong shtoyo jong li dwayo,

⁸ ga opshino to shäng oba jyãpgwë kjok kjwang jĩkong, töya ëngkjwë wlo. Tjëyoga jyãpgwara li ko Gog, Magog bakoe. Epga träk llëm, la sho tjeng dlung kjako wleni.

⁹ Eshko ga töno löng kjok kjwang jĩkong dwayo, ga Sbö nopga löng li kjokyo kopjrina lok pjribrie. Kjok woyde Sbörë ara li eshko.* Gueniyo ga iök ichara Sbörë lon kjok dogo dwayo, ga epga pjira drete.

¹⁰ Eshko ga Ä, nopga jyãpgwaga li shara, dbura jer akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roy, ba pjeyoga äya owa li, ba dboryaga li, e dbura beno tjeng dënashko lishko. Shto, e kësbang, so dlung

---

* **20:9** *Kjok woyde Sbörë ara* le li, e *Jerusalén kjokyo* loklo.

kjoyoe. Ga mya jĩkong'li shdũya ber'löng eshko shkë dba, ãyado wlo.

Nopga llgweraba löng pjlu sökklo jong kjwara kësbang, pjublún li boksho

¹¹ Eshko ga ãn ga pjlu sökklo jong kjwara kësbang, pjublún, kjing go ëbo sök kjlara. Eshko ga kjok uunkong töktong ba boksho dwayo, kjok dogo, klung bakoe. Beno ãgöy ame.

¹² Ga ãn ga nopga wolono tjeng kës li löng pjlu sökklo jong li boksho, nopga tjwlö ara, nopga tjwlö chira bakoe. Eshko ga kjibokwo tjeng'li roshwinaba. E irgo ga kjibokwo roshwinaba kjwara obi. Æye ber sök së ãyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo e go. Ga nopga wolono tjeng li llgweraba, llëbo shãryara dö, tara beno tjeng kjibokwo tjeng kës roshko li kjĩshko.

¹³ Nopga wolono beno tjeng dlung roy ga löng eshko. Nopga wolono beno tjeng sakshko ga löng eshko. Nopga wolono beno tjeng shinmoga shtoyo ga löng eshko. Ga kjlara kjlara llgweraba, llëbo shãryara dö li kjĩshko.

¹⁴⁻¹⁵ Æye ber sök së ãyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbö kjibokwoyo li go. Gueniyo ëye ko wlënaba tak pjang e go llëm ga dburaba jer beno tjeng iök pjë jong ri ri shtoyo li roy, shinmoga shtoyo li tjok. Shto, e kësbang, so dlung kjoyoe. Nopga wolono tjeng'li wolon jek obi wleni eshko.

21

Jerusalén kjokyo tjaqlën

¹ E irgo ga ñn ga kjopkwo pjang tjaglën, klung buk tjaglën bakoe. Kjopkwo këguë li, klung këguë li, ðlung këguë li, e jeno uunkong, llëbo këguë li beno ame.

² Ga ñn ga kjok ter pjang kjrina, Sbö sök kjok dogo lishko dwayo. Kjok li ko Jerusalén, e shäryak tjaglën, kjok iak beno buk dboy Sbö kong li e. Kjok li shäryak wolësowa, walë poshäryono orkwosmok döro wlo wleni.

³ Eshko ga ybö kuror tek pñlu sökklo jong lishko dwayo pñlara, tjlä ga «Sbö ber sök nopga löng lishko shara. E ber sök ba tjok, ga epga ber ba nopga. Sbö om go li ber sök ba tjok, ga ber ba Sbö.

⁴ Ba boryo kröya Sbörë, ber löng slar ame wlo. Eshko ga llëbo këguë li pñitong kjïshko ga ëye wolon ame, slar ame, poglo bang ame bakoe» le.

⁵ Eshko ga sök pñlu sökklo kjing go li tjlä bor kong ga «Llëbo kës shäryër shäng ëre tjaglën eröe. Tjläkwo loror li, e bek, nopga mär ba go ga pñlue. E kjïshko ga tozong.

⁶ ¡Uunkong li shäryono pjire! Tja so tjläkwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjläkwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bäm go li tja. Pñirshko ga ber sök li tja bakoe. Di ichër tur di bokkwo roy dwayo, ëye omiono ga ber sök së ñyado bor tjok. Ëye di ëre ië woydë ga kong twër, ga tjwlö shir llëme.

⁷ Ëye llëbo owa li zano ga llëbo kës ëre ber ba kong, ga tja ber ba Sbö, e ber bor wa bakoe.

⁸ »Gueniyo nopga kjok bangkjre wleniyo, nopga mär bor go llëm wleniyo, nopga llëbo shäryako

---

* **21:6** Grecia so tjläkwo go ga tjläkwo toklo ko *Alfa*, e ba bäm ñyo, A wleni. † **21:6** Grecia so tjläkwo go ga tjläkwo toklo ko *Omega*, e ba pñirshko, Z wleni.

llëm li shäryë wleniyo, nopga oblë zrök wleniyo, nopga pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok wleniyo, nopga parkë ybi wleniyo, nopga llëbo jyäglo poshrëk wleniyo, nopga lürkë ä wleniyo, era dbukoba jer ber löng akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roshko. Shto e kësbang, so dlung kjoyoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obi wleni eshko» le.

⁹ Eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo, roshko no shdungglo tjeng kjringswo kjäk (7) kjlara li tek shrono shäng bor zlong, ga tjlë bor kong ga «Pja tek bor tjok, ga walë orkwosmok Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë tjok wlo li pin bop kong» le.

¹⁰ Eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo, ga tja söra parkaga lirë jem dlup jong kësbang, kjókshko li kjing go. Eshko ga kjok pina bor kong kjrina, ter pjang Sbö sök kjok dogo lishko dwayo. Kjok li ko Jerusalén. Kjok iak beno buk dboy Sbö kong li e.

¹¹ Sbö sök eshko kjïshko ga kjok li kãã bolo ara, so akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo kãã kjoyo, so akkwo ko *jaspe* kãã kjoyo, roïgöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

¹²⁻¹³ Kjëryo shäryak pjribri kjókshko, kjër li shklukyo kjringswo pkëng (4), ga kjër li pjlor kar kar, u bäng bäng lok kjwo mya mya, uunkong ga kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12). U bäng bäng daga Sbö parkaga kjok dogo sorë kjlara kjlarae. U bäng bäng kjwara kjwara li go Israel tjëyoga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyã tjang pjang kjrina kjrina eshko.

¹⁴ Kjok li shakklo kjwo sak kjwara kjingsho pjök

(12), kjwara kjwara li go Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyã tak pjang kjrina kjrina eshko.

¹⁵ Parkaga lan shäng bor tjok li, wloshko llëbo tjlïkklo shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwangna, kjok li, u bäng bäng li, kjër li, e tjlïya e go wlo.

¹⁶ Kjok li tjlïy ga pjlor kar kar bam beke. Ga tjlïna llëbo tjlïkklo li go ga beno kësbang anmoyö. Shji jëk shkluk kjrina dwayo äär shkluk kalëkong wlo ga woyde ga shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik.‡ Ga jem kjomo lëkong ga wop eni bakoe.

¹⁷ Kjër li tjlïna, llëbo tjlïna norë wleni ga shtëgro orkwo jyäglo § pjloglo sak dbäw kjingsho sak pkëng kjingsho pkëng (144).

¹⁸ Kjër li shäryak akkwo ko *jaspe* go. Kjok li shäryak dbur sho shöylör go, ga roigöy wëlä, so batlä sho kjoyoe.

¹⁹ Kjok li shakklo shäryak lok akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo oblë oblë go. Ba shakklo bäm li shäryak akkwo ko *jaspe* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *zafiro* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *ägata* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *esmeralda* go.

²⁰ Irgo shakklo shäryak akkwo ko *ónice* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *cornalina* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisólito* go. Irgo shakklo

---

‡ 21:16 *Shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik* le li, e *kilómetro kjringwo sak dbäw dbäw pjloglo pjök kjingsho sak dbäw pjloglo pjök (2,200)* loklo. § 21:17 *Orkwo jyäglo pjlara, e centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik.*

shäryak akkwo ko *berilo* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *topacio* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisopraso* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *jacinto* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *amatista* go.

²¹ U bäng bäng kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12) 'li kjwarashko kjwarashko shäryak akkwo kjwara kjwara go. Akkwo 'li wolësowa tjwlõ ara wleniyo ko *perla*. Irbo kësbang jek buk kjok roshko 'li shäryak dbur sho shöylõr go, roïgöy wëë, so batlë sho kjoyoe.

²² Tjlapga Sbö, llëye shärye woydë 'li shärye ga pjlúe. Kjok eshko ga ba u, e poshrëkoba eshko wlo ïnor llëm, sök om go eshko kjïshko, Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë 'li sök eshko kjïshko bakoe.

²³ Kjok eshko ga dlo kälä shjiy 'li, mok kälä shjiy 'li, e woyde llëme. Kjok 'li ber shjiy, Sbö dbo kälä shjiy 'li go, Öng 'li dbo kälä shjiy 'li go bakoe.

²⁴ Ga tjëyoga oblë oblë löng kjok ëre kjing go 'li jëk löng iök shjiy 'li go, ga ba pjluyoga, ba llëbo tjwlõ ara 'li tek söya, ie 'lok ber eshko wlo.

²⁵ Dba ga kjok eshko 'li u bäng bäng 'lok ojong ïyado, ga eshko ga shkë dret, kjok shjiy ïyado.

²⁶ Tjëyoga oblë oblë, ba llëbo tjwlõ ara 'li tek söya, ie 'lok ber eshko wlo.

²⁷ Ga llëye ber Sbö bokshto ga ä 'li, e äär eshko llëm, ëye wotjlik owa wleniyo llëm, ëye jyörkë ä wleniyo llëm bakoe. Nopga ko tak 'lok Öng 'li kjibokwoyo go 'li, epga äär eshko eröe. Ëye ber sök së ïyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ëre go.

22

Di pjang pjłara, di li, shji ie ber lōng sē ŷyado

¹ E irgo ga Sbō parkaga kjok dogo so li, tja kong di pina pjłara, di li ioroy ga shji ber lōng sē ŷyado Sbō tjok. Di li tur ter Sbō, Ōng Wlēp Ushko So Llgwoklē, e lōng lishko dwayo,

² ga jer buk irbo kēsbang jek buk kjok roshko li tjřeko. Di pjang li kjwo kar kar, kjor jong kjłara, ba bo uoroy ga shji wolon llēme. Lu pjłobi go ga kjor li botjyē pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12), mok kjłarashko kjłarashko botjyē ŷyado. Kjur li korga, e tjyōga oblē oblē li dwlomnekklo.

³ Eshko ga ēye ie Sbōrē ber shdungko ame. Sbō sök eshko, Ōng li sök eshko bakoe. Ga poshrēya ba parkagaga lōng lirē ŷyado.

⁴ Sbō bokkwo ŷya lok om go, ga Sbō ko li tak pjang uunkong li bokdo go.

⁵ Eshko ga shkē drete. Iök shjiy woyde lok llēm, dlo woyde lok llēm bakoe. Kjuk shjiy laga ber Sbōrē om go. Ga ber lōng nopga ichaga ŷyado.

Jesús tjwe maling irōng obi

⁶ Eshko ga Sbō parkaga li tjlē bor kong ga «Tjlōkwo loror li, e bek, nopga mār ba go ga pjłúe. Dēnashko ga Sbō tjlēno ba tjlōkwo lagaga kong om go. Ga ba parkaga ēre ichara, llēbo wen dōrō li pin ba parkagaga lōng li kong wlo» le.

⁷ Eshko ga Jesús tjlē bor kong ga «Tja kuzong! Tja tjwe maling irōng obi. Ęye tjlōkwo tak pjang kjibokwo ēre go li kolē ga era ber wopjłúe» le.

Kjibokwo pjirzlong

⁸ Tja Juan, llëbo uunkong ëre ñnor, kuror tjarë om go. Llëbo uunkong ëre ñnor, kuror pjir ga tja kjök tono Sbö parkaga li boksho, ga poshrër loror.

⁹ Gueniyo tjlë bor kong ga «¡Kjwe shäryëp llëme! ¡Tja parkaga Sbö kong eröe! ¡Pja, bop pjeyoga Sbö tjlökwo laga li, bop pjeyoga kjibokwo ëre kolaga li, pjây eni bakoe! ¡Sbö poshrëpdë dey!» le.

¹⁰ Eshko ga tjlë bor kong ga «Tjlökwo tak pjang kjibokwo ëre go li dbaryo äätoe. E kjïshko ga tjlökwo li jnep ber lütshko llëme.

¹¹ Eye löng llëbo owa shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; eye löng llëbo shäryako llëm li shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; eye löng llëbo pjlu shäryë ga pjlu li shärye eni jek këgong; eye iak beno tjeng dboy Sbö kong ga ber eni jek këgong bakoe» le.

¹² Eshko ga Jesús tjlë bor kong ga «¡Tja kuzong! Tja tjwe maling iröng obi. Bor nopga potjwlëkklo tek sör bor tjok, ga kjlara kjlara li potjwlën eshko, llëbo shäryara dö li kjïshko.

¹³ Tja so tjlökwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjlökwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bäm go li tja. Pjirshko ga ber sök li tja bakoe.

¹⁴ »Kjok tjaglën lishko ga kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Eye shwong kwoshkwono beno drëpdre wleni ga ie Sbörë ber wopjlu, kong dbo twe opzrëk kjok eshko wlo, kjor bo li ue wlo bakoe.

---

* **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Alfa*, e ba bäm iyo, A wleni. † **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, Z wleni.

¹⁵ Gueniyo nopga owa lira ber löng kjoko. Nopga parkë ybi wleniyo, nopga pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok wleniyo, nopga oblë zrök wleniyo, nopga llëbo jyäglo poshrëk wleniyo, nopga lürkë ä wleniyo, epga ber löng kjoko erä.

¹⁶ »Tja Jesús, bor parkaga kjok dogo so ichoror, tjlökwö ëre lë bop kong wlo, roy shdöp bor tjlökwö kfragaga löng kës li kong wlo. David tjëyo tjwlo arayo li tja. Dbala ko Dbar Kajoklo li kälä bolo ara, tja so e kjoyoe» le.

¹⁷ Sbö Sëya, Öng boy, e tjlä ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Ëye omkuno ga tjlä ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Di buk pjlara, di ioroy ga shji wolon llëme. Ëye wodogro wleni ga tjwe di li ië ga pjlú, ga tjwlo shiya ëre llëme.

¹⁸ Ëye tjlökwö tak pjang kjibokwö ëre kuk ga kong llëbo lër wëlä, miyde lok wlo. Tja tjlä ba kong ga «Ëye kjibokwö ëre kjingsho tjlökwö iono obi ga llëbo owa wen nopga owa kong tak lok kjibokwö ëre go li kjingsho ie Sbörë obi ba kong bakoe.

¹⁹ Tjlökwö tak pjang kjibokwö ëre go kjrina, tjlä ga kjor jong kjlara Sbö kjokshko, ba bo uoroy ga shji wolono llëme le eni. Ëye kjibokwö ëre tjlökwö löno kjwara dö ëmdë ga kong dbo twe Sbörë, kjor bo li ue wlo llëme» lër ba kong eni.

²⁰ Tjlökwö ëre laga tjlä ga «Ëng, tja tjwe maling iröng obi» le.

Ber eni, Tjlapga Jesús. Pja tegö.

²¹ Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga Sbö nopga kjimte ara. Ber eni.

**Sbö Tjłõ^{kwo}
New Testament and Shorter Old Testament in Teribe
(PM:tfr:Teribe)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

539cf8e3-01bf-5f34-8833-610f18367f8c